

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVI Spalis - October 8, 1981 Nr. 39

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Reagano nesėkmė

Opozicija džiaugiasi per anksti

Vytautas Meškauskas

Prieš kokias šešias savaites viskas atrodė neįtikėtina gerai - ne tik senatas, bet ir demokratų kontroliuojami atstovų rūmai priėmė prezidento Reagano pasiūlymus apkirpti federalinės valdžios biudžetą, sumažinti mokesčius ir kartu padidinti krašto apsaugos išlaidas. Visi stebėjosi prezidentą lydinčia laime, nes, atvirai kalbant, Reagano pasiūlymuose trūko logikos. Jei nori sumažinti deficitą, mokesčius reikia padidinti, bet ne sumažinti!

Administracijos atsakymas į tokį priekaištą buvo toks, kad praktiškai mokesčiai nesumažinami, nes dėl infliacijos mokesčių mokėtojai automatiškai persikelia į aukštesnę klasę, kuri moka daugiau mokesčių. Už tat mokesčių sumažinimas tik sustabdo tą slinktį, o jau esami peraukšti mokesčiai stabdo ūkinį gyvenimą. Todėl mokesčių sumažinimas 5% dar šiais metais, 10% kitais ir dar 10% trečiais, paskatins ūkį, kas automatiškai padidins valstybės pajamas.

Po šešių savaičių, didžiausiam opozicijos džiaugsmui, paaiškėjo, kad žmonės turi pinigų tokiam šviesiam prognozui netiki. Jie abejoja, ar administracija gaus kongreso pritarimą taip sumažinti išlaidas, kad biudžetas būtų suvestas su numatytu 1982 metų 42.5 milijonų dolerių deficitu, nes jei politiniai sumetimais negalima liesti nei karinio biudžeto nei Social Security mokėjimų, kur dar gali daug sutaupti? Juk apkerpant kitas programas jau kilo didžiausias triukšmas: prezidentas skriaudžia vargšus turtuolių naudai ir pan. Be to, aukšti nušimčiai už skolinamas sumas biudžeto deficitui padengti taip padidino deficitą, kad jam suvesti reikia naujų apkarpyimų maždaug 17 milijonų dolerių sumai.

Prezidentas vėl kreipėsi į tautą, per televiziją prašydamas jos paramos biudžeto sumažinimui bent 13 milijonų dolerių: 3 milijonus bus galima papildomai surinkti apėdę mokesčiais privačias jachtas, lėktuvus, griežčiau išreikaujant mokesčius ir pan.

Nors prezidento kalba ir ši kartą padarė labai gerą įspūdį, tačiau sekančią dieną akcijų vertės vidurkis krito net 11%. Biržos makleriai aiškina, kad žmonės netiki, kad kongresas ir ši kartą paklausys prezidento. Iš administracijos tarpo girdisi aiškinimų, kad dėl nesėkmės kalti aukšti nušimčiai. Kaip jie nebus aukšti, jei visi gyventojai, ar bent jų pasiturinčioji dalis vadovauja si lėktuvų kompanijos skelbi

mu: 'Skrisk šiandien, mokėsi vėliau'?

82.5 milijono amerikiečių turi išsiėmę 600 milijonų kredito kortelių, kurių pagalba kasdien vis daugiau išiskolina. Be to, išmokta gyventi su infliacija. Pavyzdžiui, imonininkai nelabai baidosi 20%, nes pusę jų nurašo į operacines išlaidas, dėl to sumažindami savo mokesčius iš pelno, o jei infliacija išsilaukys 10% lygyje - jie praktiškai už paskolą nieko nemoka.

Panašiai yra ir privatiems asmenims. Jiems galų gale apsimoka mokėti aukštus nušimčius (18%) už paskolas namams pirkti, jei jie turi kitų didelių pajamų, už kurias turi mokėti mokesčius. Jei prie to dar pridėsime valstybės skolinamas sumas, matysime, kad aukšti nušimčiai už paskolas yra ne bankininkų, kurių didelė dauguma yra už Reaganą, bet paties gyvenimo paktikuoti.

Tokioje situacijoje opozicija tik gali džiaugtis. Reagano pastangoms sumažinti biudžetą ji pritaria, tačiau jo sumažinimas mokesčių pagal 'Supply-side' teoriją buvusi didelė klaida, kuri prives jį prie galutinio pralaimėjimo. Jau dabar jo asmeniškas populiarumas per vieną mėnesį krito iš 61% iki 51% - t.y., dar daugumas amerikiečių mano, kad jis gerai prezidentauja, bet tokių nušimtis mažėja.

Zinoma, politikoje viskas įmanoma. Labai galimas daiktas, kad opozicijos džiaugsmas buvo per ankstyvas. Dabar paaiškėjusi nauja 'skylė' - 16 ar 17 milijonų dolerių - 721 milijono dolerių biudžete proporcingai nėra labai didelė,

Cuyahogos apskrities kontrolieriui Matthew Hatchadorian pagerbti pobūvio garbės stalo svečiai. Iš kairės Raimundas ir Gražina Kudukiai, kun. J. Bacevičius, kun. G. Kijauskas, S. J., buvęs Clevelando meras Ralph Perk, apskr. kontrolierius Matthew Hatchadorian su poniu, kun. D. Papazian, Clevelando meras George Voinovich su poniu ir kun. A. Elek. J. Garlos nuotr.

Valdžios ir tautybių atstovai pas lietuvius

Aurelija Balašaitienė

Š. m. rugsėjo 28 dienos vakare į Clevelando Lietuvių Namus sugužėjo minia kviestų svečių su tikslu arčiau susipažinti su Clevelando miesto ir apskrities įtakingais pareigūnais ir užmegzti tarpusavio pažintis. Nors dominavo anglų kalba, tačiau po keletos taurėlių, atsineštų iš tradicinio baro, įvairiausių kalbų mišinys priminė Babelio bokšto istoriją.

rasit, ją kaip nors galima bus išlyginti, kad ir sumažinant krašto apsaugos biudžetą daugiau, negu administracijos numatytais 2 milijonais dolerių. Gal nušimčiai dar kiek kris, gal ūkinis gyvenimas kiek pagyvės atnešdamas daugiau pajamų valstybei.

(Nukelta į 2 psl.)

Lietuvių Visuomeninio klubo (Civic Club) iniciatyva į tą vakarą buvo sukviešti Clevelando tautybių, jų judėjimo organizatoriai. Vėliau teko patirti, kad rengėjams pirmoje vietoje rūpėjo įtakingai Clevelando tautybių grupei pristatyti ir su ja supažindinti apskrities kontrolieriaus pareigas einantį armėnų kilmės pareigūną Matthew Hatchadorian, kuris nebuvo išrinktas, bet tom pareigom paskirtas respublikonų partijos konvencijoje, iš tų pareigų pasitraukus George Voinovičiui, dabartiniam Clevelando miesto merui.

"Atrodo, kad jau praėjo laikas, kad pilietinio gyvenimo kandidatai vengtų savo ilgų pavardžių", pastebėjo šalia manęs sėdintis kai-

mynas, stebėdamas sienoje didžiulį užrašą, kuriame lietuviai sveikina savo garbės svečią Matthew Hatchadorian. Tautybių pasididžiavimo nuotaika vyravo vakare. Jų reikšmę savo kalbose pabrėžė visi kalbėtojai.

Vienas iš to vakaro pagrindinių iniciatorių ir rengėjų, Juozas Stempužis, populiarus Clevelando tautybių tarpe,ėjo vakaro šeimninko pareigas, pristatydamas garbės svečią, prie kurio pagerbimo prisidėjo ir drauge organizavo Clevelando Tautybių Sąjūdis ir Lietuvių Visuomeninis Klubas.

Raimundas Kudukis, pasveikinęs susirinkusius svečius Lietuvių Visuomeninio klubo vardu, trumpai nusakė Clevelando tautybių centro įsikūrimo istoriją, pabrėždamas, kad Clevelando skaitlingoms tautybių kolonijoms buvo būtinas bendras ryšys, kurio pagalba didėtų ir stiprėtų tautybių įtaka vietiniame visuomeniniame ir politiniame gyvenime. Tautybių jungimosi idėja pasklido ne vien Ohio valstijos ribose bet ir plačiai už jos ribų. Baigdamas, pristatė buvusį Clevelando miesto merą, populiarų tautybių sąjūdžio įkūrėją ir didelį lietuvių bičiulį Ralph J. Perk. Savo kalboje Perk iškėlė tautybių įtaką, kurios išdavoje į politinio gyvenimo viršūnes pavyko iškilti ir jam pačiam, ir dabartiniam miesto merui, ir kitiems asmenims, kurių šaknys glūdi tautybių visuomenėse. Jis primygtinai kvietė visus energingai ir aktyviai dalyvauti poli-

Grandinėlė šoka Oktoberfest šventėje Geuga ežero parke spalio 4 d.

J. Garlos nuotr.

(Nukelta į 4 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Bandymas įtikinti europiečius sovietų pavojaus rimtumu. - Amerikiečių pastangos atsiginkluoti aiškinamos noru su sovietais susidurti Europoje. - SS 20 raketos Lietuvoje.

1979 metais NATO valstybės nutarė, kad sparčiai statomos sovietų vidutinės distancijos raketos SS-20 sudaro rimtą pavojų Vakarų Europai, į kurią jos yra nutaikintos. To pavojaus atėmimui tada buvo sutarta vakariečių apginklavimą sustiprinti 'skraidančiom bombom' (cruise missiles) ir vidutinės distancijos amerikiečių Pershing II raketom, viso labo 572. (Sovietai šiuo metu turi 525 SS-20 raketų su trim atskirais atominiais užtaisais. Dalis jų, tačiau, yra Azijoje).

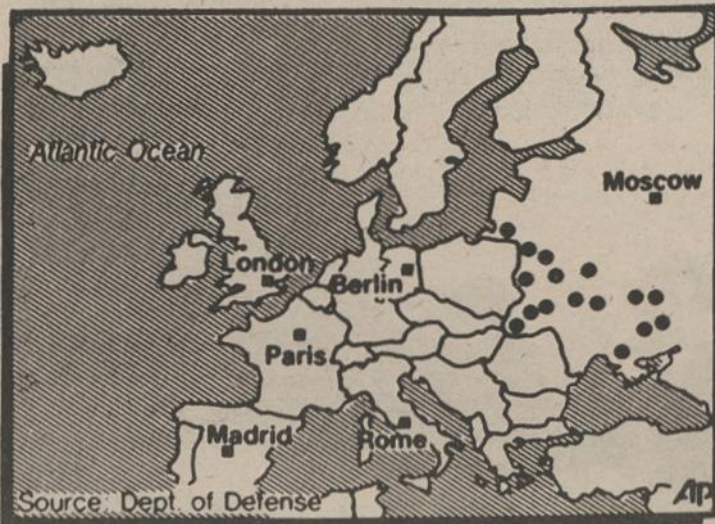
To, prieš dvejus metus priimto, nutarimo igyvendinimas yra labai lėtas, nes Olandijoje, Belgijoje ir iš dalies V. Vokietijoje susidurta su didele opozicija. Olandijoje ir Belgijoje dauguma gyventojų yra prieš, o V. Vokietijoje, tiesa, prieš tėra tik 20%, bet ir už yra tik pusė, 30% dar svyruojant. Europiečius nuteikti už tas raketas ir iš viso už didesnį ginklavimą, Gynimosi Departamentas pereinęs savaitės pradžioje paskelbė 99 psl. brošiūrą apie sovietų ginklavimosi spartą ir apimtį. Tie duomenys savo laiku įtikino vyriausybės ir dabar tikimasi, kad jie padarys tokį patį įspūdį platesniam visuomenėm. Sekretoriaus Weinbergerio spaudos konferencija, kurioje jis tą knygutę pristatė, buvo per satelitą transliuojama į Europą.

Kaip tai paveikė Europą, rašant šias eilutes dar nebuvo žinoma, tačiau aplamai imant sovietų karinis pranašumas skaičiais ten jau seniai nebuvo paslaptis. Dėl jo tačiau buvo mažai kvaršinamos galvos prileidžiant, kad balansą išlygina vakariečių techniškas pranašumas. Ta pažiūra, kaip parodė didėjančios diskusijos dėl apsiginklavimo, yra gerokai paplitusi ir Amerikoje. Čia tuojau pasigirdo kritika, jog administracija, išpūsdama sovietų galią, nesulygino jos su amerikiečių. ir jų sąjungininkų. Europoje taip pat yra įtariama, kad JAV ruošiasi ginkluotam susirėmimui su sovietais Vakarų Europoje, kuriai tokiu atveju nėra daug šansų

Reagano nesėkmė...

(Atkelta iš 1 psl.)

Vienu žodžiu, viskas priklauso nuo daugybės 'gal' ir 'jei'. Žinoma, tikint jog Amerikai būtina turi atsitikti viskas, kas tik gali būti blogiausio - vilties nedaug. Antra vertus, niekas negali būti ateitimi tikras. Tiesa, dabartinė administracija su jos 'Reaganomics' atsidūrė didelėje krizėje, tačiau kiek žmonių tikėjo, kad Reaganas iš viso gali būti išrinktas prezidentu? O dabar visi pripažįsta, kad kaip komunikatorius - savo norų ir politikos aiškintojas - jis neturi lygaus Amerikos prezidentų tarpe.

Kaip matyti iš Pentagono brošiūros apie sovietų apsiginklavimą žemėlapyje, tam tikras skaičius SS-20 raketų, kas žinoma ir iš kitų šaltinių, yra laikomos Lietuvos teritorijoje. Į jas turėtų būti nutaikintos ir vakariečių vid. distancijos raketos.

išlikti gyvai. Tą įspūdį sustiprino Reagano nutarimas gamintis neutronų bombas, kurias panaudoti būtų geriausiai kaip tik Europoje prieš ten besiveržiančią sovietų tankų masę. Tokia perspektyva europiečių nepradžiugino. Už tat Valstybės Sekretorius Haig buvęs prieš tokį paskelbimą apie bombų gaminimą šiuo momentu.

Pataikaudamos europiečių nuotaikoms JAV susitarė su sovietais dar šių metų lapkričio 30 d. pradėti derybas dėl eventualaus vidutinės distancijos raketų skaičiaus sumažinimo iš abiejų pusių, o kitais metais pradėti tartis ir dėl tolimesios tarpkontinentalinės - distancijos raketų sumažinimo. Tai jau būtų derybos dėl SALT III, nors administracija norėtų jas pavadinti START, t.y. derėtis ne dėl esamo skaičiaus išlyginimo ir užšaldymo, bet eiti ir prie turimų ginklų sumažinimo.

Administracija, atrodo, neturi daug vilties dėl prasmingesnio susitarimo su sovietais, nes prezidentas Reaganas apsisprendė už naujų raketų MX statybą, nors ne tokia skaičiuje, kaip buvo Carterio pasiūlyta. Tų raketų dabar nusistatyta statyti tik 100 - pakeitimui senų, o ne 200. Reaganas taip pat apsisprendė už B-1 bombonešio statybą (tuo tarpu tik 100). Tą projektą

Carteris buvo atmetęs aiškinamas tuo, kad tie bombonešiai netrukus turėtų pasenti, užleisdami vietą naujiems bombonešiams ir kitokiems lėktuvams, kuriuos sovietų radarui būtų labai sunku susekti.

Tuo tarpu Valstybės Sekretorius Haig pereinęs savaitės viduryje nutraukė savo pasitarimus Jungtinėse Tautose, kad grįžtų į Washingtoną asmeniškai prisidėtų prie senatorių įtikinimo, kad AWAC radaro lėktuvų pardavimas Saudi Arabijai yra būtina reikalingas pačiom JAV. Tai atitiktų jo, Haigo, planui - JAV buvimą Viduriniuose Rytuose, Persijos įlankoje ir Indijos Vandenynė paremti 'trikoku' iš Egipto, Izraelio bei Saudi Arabijos. Pardavimą gali 'vetuoti' abeji kongreso rūmai. Atstovų rūmų perkalbėti nėra vilties, tačiau senatą - turint galvoje, kad jame daugumą turi respublikonai - administracija dar galėtų, nors skaičiuojama, kad netoli 40 senatorių yra tvirtai nusistatę prieš, nes Saudi Arabijos geresnis apginklavimas galėtų pakenkti Izraelio saugumui. Kiti senatoriai mano, kad geriausių JAV ginklų pardavimas Saudi Arabijai jos neišgelbės, kaip neišgelbėjo ir Irano šacho režimo.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

■ Iš kitos pusės

Petras Indreika rugsėjo 17 d. DIRVOJE rašė:

"Atkūrus nepriklausomą Lietuvos valstybę ir įsteigus Lietuvos banką, jam buvo pavesta leisti į apyvartą litus, kuriems pamatai buvo nulieti iš aukso — jį prilyginant 0,150462 gramų gryno aukso... Lietuvos pinigine sistema pergyveno visas pasaulines depresijas, infliacijas iki pat nepriklausomybės netekimo."

Labai patriotiška, bet ne visai teisinga. Nes, jei būtų taip, kaip Indreika rašo, sovietams įteikus nelemtą ultimatumą, būtumėm visi išsikeitę savo litus į aukso ar svetimas valiutas. Iš tikro prezidentas Smetona išvažiuodamas turėjo prašyti valiutos komisijos, kurios pareigas ėjo Lietuvos Banko valdyba, iškeisti jam turėtą žemės Banke 60.000 lt. indėlį į dolerius. Banko direktorius Zigmas Starkus uždėjo teigiamą rezoliuciją.

Tokia tvarka buvo įvesta jau keli metai prieš galą. Faktinai 1929 m. prasidėjus pasaulinei ūkinei depresijai, kuri Lietuvą visu smarkumu pasiekė 1931 metais, visos valstybės pradėjo savo valiutas manipuluoti. Tada mūsų vyriausybei buvo priekaištaujama, kam ji laikosi 'aukso standarto', bet nenuvertina savo valiutos, kitų kraštų pavyzdžiu, ūkinio gyvenimo pagyvinimui. Argumentas prieš tai buvo toks, kad praktiškai, nepaisant aukso standarto, prekyba su užsieniais vistiek nebuvo varoma litais, bet svarais, doleriais ir kt. didžiųjų valstybių valiutomis.

Patvarkius, kad užsienio valiutą galima pirkti tik su Valiutos Komisijos leidimu, apie 'aukso standartą', negalima buvo kalbėti. Dolerius ir auksą galima buvo įsigyti 'juodoje rinkoje'. 1938 metų pabaigoje už dolerį prašė 13-14 lt. t. y. dvigubai daugiau už jo nominalinę vertę. Idėja grąžinti 'aukso standartą' doleriui kol kas vertinama skeptiškai. Anais gerais laikais jo vienos uncijos vertė sukosi apie 30 dol. šiandien apie 440. Kai Harry Oppenheimer, didžiausios aukso kasyklų bendrovės P. Afrikoje valdytojas, pavedė išaiškinti, kokia aukso kaina galėtų būti už septynių metų — tiek maždaug laiko praėina nuo naujos šachtos užplanavimo iki produkcijos pradžios — jis gavo atsakymą, kad 668 dolerius, jei nepasikeis nė viena tų 48 politinių, ūkinių ir socialinių sąlygų, kuriomis pagrįstas tas apskaičiavimas. Pasaulyje neliko nė vienos pastovios kainos.

vm

MAINTENANCE SUPERVISOR V

Opening for individual with strong background in industrial maintenance. Knowledgeable in industrial electricity, welding, machine repair, plumbing and general maintenance requirements. Must be able to plan work and organize and direct work crews.

This is a Michigan Civil Service position located in Jackson, Michigan. Excellent fringe and retirement benefits.

Salary range \$17,956 to \$23,991.

Send complete resume and work history to be considered for this position. Letter must be postmarked not later than September 30, 1981.

Minorities are encouraged to apply.

Send resume to:

Michigan State Industries
4000 Cooper Street
Jackson, Michigan 49201

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

PUBLICATION NUMBER (USPS-157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

DIRVA RUOŠIASI APDOVANOTI SAVO SKAITYTOJUS

Praėjusią vasarą savo dienas baigė keletas didžiųjų, daug metųėjusių ir šimtatūkstantinius tiražus turėjusių amerikiečių laikraščių, jų tarpe ir popietinis Washington Star. Keletas kitų, kaip Cleveland Press, patekusių į piniginius sunkumus, šiaip taip išsigelbėjo. Būtų ir jie panašaus likimo sulaukę, jeigu ne milijonieriai, kurie dėjo kapitalą, perėmė skolas ir kuriam laikui užtikrino tolimesnį tų laikraščių ėjimą.

Kada paskutines žinias skubiai perduoda ir politinius įvykius vispusiškai komentuoja radijas ir televizija, amerikiečiui skaitytojui nebetaip svarbu, keli laikraščiai jo gyvenamajame mieste bus jam prieinami. O leidėjams, kurie labai dažnai išlaiko po kelis laikraščius įvairiuose miestuose, taip pat per daug nerūpi, kad vienoje ar kitoje vietoje žmonės neteks pamėgto laikraščio. Jie leidžia - kol apsimoka. Kai nebesuveda galų su galais, arba atsibosta nepriteklus dengti iš kitur paėmus - paprastai visus įrengimus parduoda, jeigu yra pirkėjų; o jeigu jų neatsiranda - išleidžia paskutinį numerį ir gaudžiai atsisveikina.

Su tautybių laikraščiais yra visiškai kitas reikalas. Joks radijas, jokia televizija, joks amerikietiškas laikraštis tautybių žmogui neduos tai, ką jis randa savame laikraštyje, nors ir daug plonesniame, nors ir rečiau pasirodančiame, nors proporcingai ir brangesniame. Jeigu tautybių žmonės į savo laikraščius težiūrėtų vien tik smalsumo vedini, ar kaip amerikiečiai tevertintų juos tik apsimokėjimo mastu, seniai būtume nebetękę paskutinių lietuviškų dienraščių ir savaitraščių. Gal guostumėmės vien sekmadieniniais lapeliais, pasiimdami juos parapijinėse bažnyčiose.

Tie, kurie vienoje pusėje rūpinasi tautybių laikraščių leidimu, jiems rašinėjimu arba redagavimu, o iš kitos pusės - juos prenumeruodamiesi ir skaitydami - iš tikrųjų per daugelį metų yra taip dvasiškai susirišę, tartum jie sudaro vieną didelę, tampa susigyvenusią šeimą.

Bendradarbiai ir redaktoriai savo darbo valandų ne skaičiuoja. Jie visą laiką rūpinasi ir budi, kad sekantis numeris būtų šviežias, aktualus ir skaitytojui įdomus.

Skaitytojas, tai jausdamas, savo ruožtu stengiasi laiku savo prenumeratą apsimokėti ir, žinodamas jog nustatyta kaina yra pats minimumas ir pinigaiškai mažiausiai pajėgiems prenumeratoriams išlaikyti, nuo savęs prideda atliekamą pinigą, kad laikraštis tvirčiau laikytųsi. Jis taip pat žino, jog savo tarpe neturime - kaip amerikiečiai - milijonierių, kurie dėtų savo didelį kapitalą ten, iš kur tik nuoširdžios padėkos tegali susilaukti. Bet jis taip pat jaučia, kad tautybių laikraščiai pinigais pinigui nelygu: šimtas žmonių po dešimtį dolerių turi dar ir papildomą paramą, palyginus su viena tūkstantine auka - ten šimtas remiančiųjų, o čia tik vienas. O su tebesiaučiančios infliacijos sunkumais besigrumiant, ar laikraštį bei pagalbines jam paruošti priemones gerinant, šalia finansinės, moralinė parama yra taip pat be galo svarbi.

Grįžtant prie kasdienių Dirvos reikalų, mes jaučiame malonią pareigą čia prisiminti dar vieną svarbią mūsų rėmėjų grupę - tai skelbimų davėjai, kurie savo skelbimais padeda prenumeratoriams išlaikyti laikraštį, jau perkopusį 65-rius savo gyvavimo metus. Didžiai vertindami tą momentą, kad Dirvos skaitytojai reikale dažnai naudojasi joje besiskelbiančių firmų ir paskirų asmenų patarnavimais, skelbimų davėjai šį rudenį, kaip ir ankstyvesniais metais, suteikė Dirvai vienkartinę specialią paramą: jie sutiko burtų keliu apdovanoti tuos prenumeratorius, kurie pagal savo išgales vienkartinę auka parems Dirvą, kada ji netrukus atskirais laiškais kreipsis į kiekvieną savo prenumeratorių.

Laiškus išsiuntinėję, lauksime jų atkarpų su vienkartinę parama Dirvai grįžtant, kad galėtume visus su dėkingumu paminėti laikraštyje.

AUKOS FILMUI

Lietuvos Prezidento Antano Smetonos filmos atnaujinimui aukojusią sąrašas:

Po 100 dol. aukavo — Korp! Neo-Lithuania Los Angeles padalinys, Edvinas ir Halina Balceriai, Ona Gustienė ir Milton Stark, visi iš Los Angeles.

Po 50 dol. — Petras Dru-

Likimas mūsų tautai nepagalėjo kančių, sukrėtimų, skaudžių bandymų. Už tautos egzistenciją buvo kovojama nuo senovės laikų. Kova tęsiasi ir dabar, jos nuostoliai žmonėmis nesuskaičiuojami, tačiau tėvynėje mūsų broliai vilčių nenustoja, toje žūtbūtinėje kovoje nepalūžta, ką nuolat sako pagrindžio spauda vis dažniau pasiekdama laisvąjį pasaulį ir naujai laisvę pasiekę rizikingais keliais rezistentai lietuviai, kurie iš paskutinių yra Vladas Šakalys ir dr. Kazys Erin-gis.

Kita mūsų tautos dalis, gyvendama laisvėje įvairiuose kraštuose, turi daugiau galimybių atlikti savo pareigas tėvynei. Laisvėje mūsų politiškai kova reiškiasi įvairiose formose: gausių suvažiavimų nutarimais, protestų demonstracijomis, tautinio patriotizmo stiprinimu ir visomis galimomis priemonėmis ieškant paramos didžiosiose Vakarų valstybėse, supažindinant jas su mūsų ir net jų pačių priešų komunizmu.

Tačiau lietuviška veikla išeivijoje, net ir tos kultūrinės apraiškos nepadaro savo laimėjimais didesnio šuolio, nei apsnūdusius uždegančio patriotinio jausmo. Visose net politinėse srovėse, visose organizacijose tikrai jautrių lietuviškiems reikalams žmonių būturime tik mažą grupę. Visur matome tuos pačius veidus, darbuotojų eilės tas pačias pavardes. Pagarba jiems, bet liūdna, kad jų per mažą. Kodėl taip yra, klausia ne vienas. Kokios to sumažėjimo priežastys? Savime aišku, yra ne viena mažėjimo priežastis. Vyresniųjų jėgos nyksta ir jie traukiasi iš pajėgesnių tarpo. Jaunesniuosius atitraukia nuodalyvavimo lietuviškoje veikloje visa eilė kitų priežasčių, dažnai nepriklausančių nuo jų pačių norų, bet nuo gyvenimo sąly-

seika, Rochester.

Po 25 dol. — Vytautas Čekanauskas, Regina Jurkūnienė, Balys Narbutas ir M. ir J. Uksai, visi iš Los Angeles.

Po 20 dol. — V. Burokas, P. Yelich, H. ir A. Milakniai, V. ir G. Plukai, Valentinas Varnas, visi iš Los Angeles. Juodikiai — Cleveland.

Po 15 dol. — Stasys Dugėla, Santa Monica.

Po 10 dol. — Henrikas Butkus, Mission Viejo ir Marcelė Vaičienė, Santa Monica.

Po 5 dol. — Anatolijus Dičius, Kazys Gričius ir Kazys Trakūnas, visi iš Santa Monicos. Jonas Motiejūnas iš Los Angeles ir Marija Mason, Yucaipa.

MŪSŲ DIDŽIOJI PAREIGA

EMILIJA ČEKIENĖ

gy. Tačiau pasišventusių Lietuvos naudai asmenų vis dar netrūksta kaip vyresnių taip ir jaunesniųjų lietuvių tarpe įvairiose organizacijose.

Tą patį matome ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos narių eilėse. Sąjungos, kuri ne tik vykdo savo uždavinius, bet objektyviai vertina ir kitų organizacijų veiklą, nežiūrint, ar tų organizacijų nariai yra vyresni ar jauni. Jau 1956 m. birželio mėn. "Margučio" žurnale adv. Antanas Olis pasisakė šiais žodžiais: "Mes manėme ir tebemanome, kad Lietuvos laisvinimo veikla turi eiti visus lietuvių vienijančia kryptimi ir turi būti geros valios bei tolerancijos"...

ALT S-ga ir šiandien tokia mūsų veiklos kryptimi eina. Tai rodo ir paskutiniame š. m. gegužės mėn. Detroite įvykusiam ALT S-gos seime priimti nutarimai ir naujai išrinkto pirmininko inž. Vaclovo Mažeikos pasisakymas, būtent: "Mano politinė ideologija yra grynai tautinė — nekrypstu į jokių kraštutinių, esu gana didelis tolerantas ir gerbiu kito nuomonę... Remsime Amerikos Lietuvių Tarybą (ALTą), remsime Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą (VLIKą) ir palaikysime laisvos Lietuvos diplomatinis atstovus, bendradarbiausime su visomis (išskyrus aiškų, komunistines) organizacijomis, kas liečia bendrą frontą ir bendrą darbą mūsų tėvų žemei. Nepaskėsime pikto gincų,

pikto išpuolių prieš vieni kitus, kas žemina mūsų tautininkų vardą ir ardo vienybę".

Taigi, ALT S-ga to siekia visais galimais būdais ir visose srityse einant tolerancijos ir laisvo susitarimo keliu, nes visi lietuviai trokšta ir tiki, kad Lietuvos laisvės siekimo kova būtų vieninga, jos veikla suderinta, kad šiuo atveju ir mūsų politinės kovos rezultatai būtų geresni. Todėl ALT S-ga pritaria, remia ir aktyviai dirba visose lietuvių organizacijose bei institucijose. Dalyvauja per Lietuvių Tautinį Sąjūdį VLIKą, skiria atstovus į ALTą, daugelis aktyviai dirba ir LB, neardydami kitų veiklos, o talkindami višiemis bendrųjų tautos siekimų įgyvendinimui. Pažymėtina, kad lapkričio 7-8 d. Clevelande, Ohio įvyks VLIKo seimas, o seimuose, kaip žinome klausimų išky-la begalės ir dažnai trūksta laiko juos išdiskutuoti.

Lietuvių visuomenė tiki, kad seimas vyks nuoširdaus bendradarbiavimo dvasioje, kad nei liūdno žinios iš tėvynės, nei menka pasitakanti savitarpio nesantaika, nei Maskvai pasidavusių mūsų tautiečių pastangos ir tyčiojimas išeivijos lietuvių neatitrauks nuo visiems bendros Didžiosios pareigos siekimo — laisvės mūsų Tėvynei Lietuvai.

HOUSE KEEPER COOK

LIVE IN HEIGHTS RESIDENCE. NICE LIVING QUARTERS. SINGLE GIRL OR COUPLE. NO SMOKING. GOOD SALARY FOR MATURE EXPERIENCE PERSON WITH RECENT REFERENCES.

Call 216-932-7053

(37-39)

Atvykę į Chicagą, būtinai

pasinaudokite
proga

PUIKIAUSIUS
KAILIUS

Chicagoje rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką

NORMANA
BURŠTEINA

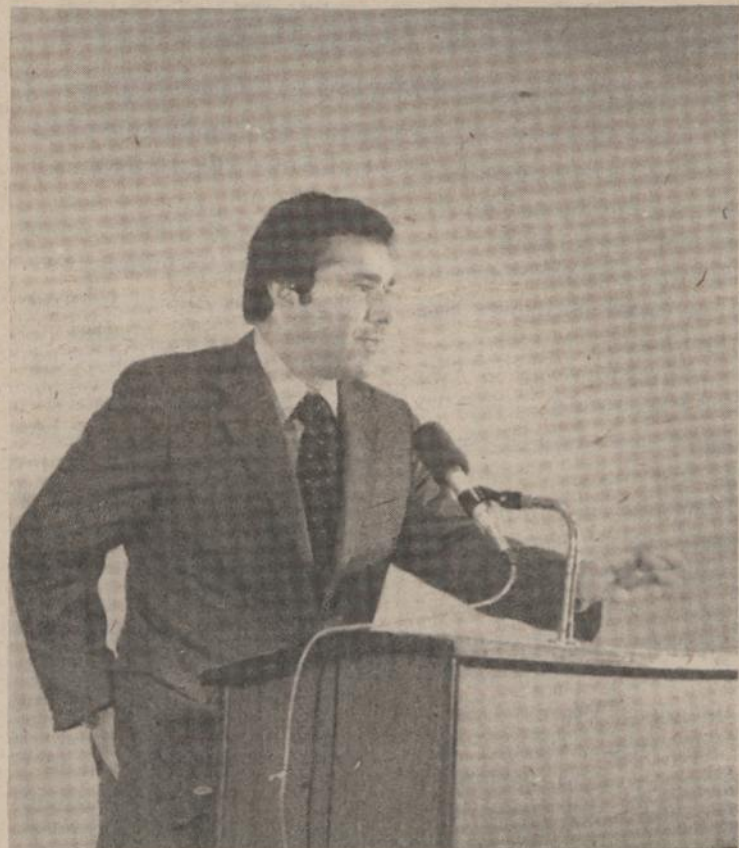

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Nuo piramidžių iki Akropolio

(11)

Henrikas Stasas

Matthew J. Hatchadorian, Auditor of Cuyahoga County
Cuyahogos apskrities kontrolierius. J. Garlos nuotr.

Valdžios ir tautybių atstovai...

(Atkelta iš 1-psl.)

tiniam gyvenime ir vengti apatijos, kuri vedanti prie pralaimėjimo. Baigdamas, pristatė susirinkusiems garbės stalo dalyvius.

Meras George Voinovich, besitarianant prie kalbėtojų podiumo, buvo visų sutiktas šiltomis ovacijomis. Jo asmens paprastumas, vengimas politikams charakteringų šabloninių pasisakymų, visada nuteikia patraukliai ir maloniai. Savo trumpoje kalboje, pareiškdamas padėką lietuviams už talką ir paramą savo paties politinėje karjeroje, jis pakartotinai pareiškė pasitenkinimą, kad lietuviai savo namus pastatė miesto ribose, nežiūrindami, kaip kurių nepalankių sąlygų. Jis iškėlė tokių tautybių centrų svarbą, ypač pabrėždamas tautinių parapijų reikalingumą ir reikšmę. Jo nuomone, lietuvių namai prisidėjo prie aplinkos pagražinimo ir sustiprinimo. Jo svajonė esanti matyti žmones, išbėgusius į priemiesčius, sugrįžtant atgal į Clevelando miesto ribas.

Po mero kalbos, Ralph kvietė visus dirbti George Voinovich ir Matthew Hatchadorian išrinkimo naudai. "Balsuodami drauge parodysime savo jėgą", baigė kalbėtojas.

Idomus ir nenumatytas vakaro programos numeris buvo Irenos Sniečkienės pasirodymas, kuri, pareiškdamas merui padėką už sėkmingas pastangas suieškoti savo tėvą, kurio nemačiusi virš trijų dešimtų metų, įteikė dovaną.

Pagaliau žodis teko ir pačiai garbės svečiui Matthew Hatchadorian. Tai jaunas, patrauklios asmenybės ir malonaus balso vyras, kurio trumpa kalba savo turiniu buvo konkreti, paprasta ir patraukli. Jis nupasakojo savo trumpą gyvenimo bio-

grafiją, taip tipingą pirmosios kartos emigrantams. Ilgus metus, atliekamu metu po mokslo, padėdamas tu po mokslo, padėdamas savo tėvo maisto krautuvėje, dijuodamas George Washington Universitete Amerikos sostinėje, pirmą kartą gyvenime susipažino su politinio gyvenimo užkulisiais. Išstarnavęs Amerikos karo aviacijoje penkeris metus, dalyvavęs Vietnamo kare, vertęsis privačia teisės praktika ir ėjęs apskrities prokuroro padėjėjo pareigas, 1980 metais buvo išrinktas Ohio Valstijos atstovu. "Du elementai veikė prieš mane: mano ilga, keista pavardė ir tas faktas, kad aš gyvenu Clevelande, juokaudamas pastebėjo Matthew Hatchadorian. Eina apskrities kontrolieriaus pareigas nuo šių metų vasario mėnesio, jis supranta savo pareigų atsakomybę ir jaučiasi joms priaugęs bei pasiruošęs. "Aš išrankų neišmesiu sviedinio", populiarių posakį panaudojo kalbėtojas, juo lyg ir išreiškdamas pažadą dirbti apskrities ir jos gyventojų naudai.

Šis pobūvis buvo paminėtas dviejų televizijos stočių programose. Gyvendami savo adoptuotos naujos tėvynės miestuose, turime neužmiršti teisės dalyvauti mus visus liečiančiuose sprendimuose, balsuoti rinkimuose, rinkti mums palankius kandidatus ir juos įtakoti. Tiems, kurie tokiais reikalais rūpinasi, sugebėdami rasti lygsvarą tarp mūsų lietuviškos visuomenės interesų ir Amerikos demokratinio proceso, priklauso padėka, pripažinimas ir pagarba.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Tik įžengus į vienuolyno kiemą matosi ant visų pastatų sienų gražiai užrašytas Tėve Mūsų tekstas. Tėve mūsų čia sienose įrašyta 62 kalbom, tarp jų ir lietuvių kalba. Tik gaila neteko lietuviško teksto matyti, ne lietuviškai šis tekstas įrašytas bažnyčios viduje. O ši nuolatos, dėl nežinomų priežasčių, uždaryta. Latvių kalba Tėve Mūsų yra prie pat įėjimo į vienuolyną.

Iš šio vienuolyno pažvelgus žemyn, pakalnėje matosi alyvmedžių ir kiparisų šešėliuose paskendęs Getsemano sodas. Tad apžiūrėję vienuolyną nusileidome į kitą krikščionims brangią vietą.

Gražiai aptvertas, pilnas žydinčių gėlių, tarp kurių plačiai išsikerioje 8 alyvmedžiai. Nors Titui užėmus Jeruzalę, visi alyvmedžiai buvo iškirsti, tačiau spėjama, kad šie liko nepaliesiti. Šiaip ar taip reikia manyti, kad jų amžius tikrai siekia Kristaus laikus, nes jų mediena atrodo kaip suakmenijusi, juoda ir nykstanti. Jau jie per senį, kad pūtų ar mirtų. Ši vieta tikrai teikianti šventumo ir ramumo įspūdį. Todėl ir Kristus per dieną mokęs žmones šventykloje, naktį praleisdavo čia vienumoj ir maldoję. Getsemano sodo centre agonijos akmuo ant kurio šandien stovi moderni visų tautų bažnyčia. Šis neoklasikinis pastatas iškilo tik 1924 metais. Bažnyčia buvo pastatyta 16-kos tautų aukomis ir todėl vadinama visų tautų šventove. Jos fasadą puošia keturių evangelistų statulos ir mozaika vaizduojanti Kristaus pasiaukojimą pasauliui už žmonijos nuodėmes.

Iš čia kyla žvilgsnis vėl į kalno viršų, kur tarp žalių kiparisų spindi 7 svogūnų formos auksiniai ortodoksų bažnyčios bokštai. Tai šv. Marijos Magdalenos bažnyčia, kuri statyta 1888 m. caro Aleksandro III savo motinai prisiminti. Bažnyčios kriptojė palaidota Sibire bolševikų nužudyta kunigaikštienė Elzbieta Feodorovna. Šios bažnyčios nelankėme, tik jos saulėje tviskantys bokštai atkreipė mūsų dėmesį. Šie iš originalios Jeruzalės aplinkos labai ryškiai išsiskyrė ir atrodė lyg būtų čia nuleisti iš erdvių.

Važiuojant kita Kydrono slėnio puse vaizdai nuolat keitėsi ir visa šio miesto dalis atrodė tiesiog prisotinta istorinėm ir religinėm brangenybėm.

Dešinėje pusėje pro autobuso langą slinko didelių kalkakmenų Jeruzalės siena, kurios pamatus dengė kaktusai ir didžiulės aga-

vos. Vietomis atkrantes puošė margaspalviai gėlynai, kitur matėsi palei sieną didžiulės duobės išraustos archeologinių kasinėjimų, ieškant amžių paslėptos istorijos.

Dabartinė Jeruzalės siena yra viduramžių palikimas. Ji statyta turkų 1542 metais, Suleimanui valdant šį miestą. Tačiau po ją slepiasi dar dviejų čia stovėjusių sienų pamatai. Pirmoji Jeruzalės siena buvo statyta Dovydo ir Saliamono, antroji helenistiniais laikais ir stovėjusi iki Jeruzalės išgriovimo I-me šimtmečiuje po Kr. Šios sienos buvo kertiniai Jeruzalės akmenys, kurių priedangoje šio miesto gynėjai atlaikė ne vieną kruviną mūšį ir už kurių storų akmeninių blokų prabėgo auksinės šio miesto dienos.

Anuos biblijinius laikus ir jų istorines asmenybes šiandien primena tik dabartiniai Jeruzalės vartų pavadinimai. Štai Herodo vartai, šv. Stepono vartai, Damasko vartai, Siono vartai ir t.t. Viso jų esama 8 ir 34 virš sienos iškilę bokštai.

Graži 7-to šimtmečio bizantinės statybos liekana — Auksiniai vartai. Jie mena tą vietą, kur Kristus Palmių sekmadienį įžengė į Jeruzalę. šv. Stepono vartai, dar vadinami liūtų vartais, susiję su šio kankinio mirtimi, kuris prie šių vartų buvo užmuštas akmenimis. Gal žinomiausi Damasko vartai, nes jau antikiniais laikais pro juos ėjo kelias į Damaską. Šiandien čia galima pastebėti labai judrų pėsčiųjų judėjimą, nes už jų gyviausia Jeruzalės prekyvietė. Ten Kristaus laikų atmosferoje, siaurose gatvelėse su charakteringais perdengimais, prekybininkai išdėstę savo prekes siūlo iš viso pasaulio čia suplaukusiems turistams.

Senaisiais laikais Jeruzalės vartai turėjo šiam miestui žymiai platesnę reikšmę. Pro juos vyko ne vien tik miesto gyventojų judėjimas, bet čia koncentravosi jų socialinis, ekonominis, teisinis ir kultūrinis gyvenimas. Čia veikė miesto informacinis centras ir čia buvo jų prekybos ir teismų vieta.

Kryžiaus karų laikais kryžininkai už Jeruzalės sienos koncentravo daugiausia bažnyčių statybą. Čia jie buvo pristatę apie 30 bažnyčių. Tačiau daugelis jų per karus ir žemės drebėjimus buvo sugriauta. Imponuojantis ano meto statybos paminklas yra išlikusi šv. Onos bažnyčia. Ji statyta ant žemės sklypo, kur stovėjęs Marijos tėvų namas ir kur ji gimusi. To-

dėl pagal tradiciją šios bažnyčios požemyje, po raudonos uolos skliautais įrengta nedidelė bet išpūdinga koplyčia, kur lokalizuojama Marijos gimimo vieta, šv. Onos bažnyčios viršutinę dalį yra užėmę graikų ortodoksai, kurie taip pat nurodo Marijos gimimo vietą grindų mozaikoj pažymėtu kryžiumi.

Netoli bažnyčios atkasti Bethesda vandens baseino griuvėsiai. Herodo laikais šis baseinas buvo naudojamas lietaus vandenį surinkti, nes Jeruzalės miestui visada trūkdavo vandens. Kristaus laikais šis vanduo turėjęs ir gydomos reikšmės. Kaip žinome, prie šio baseino Kristus sabatos dieną pagydes ligonį. Bizantijos laikais čia stovėjusi bazilika, kuri 614 metais persų buvo sugriauta. Vėliau kryžininkai ant jos pamatų pastatė koplyčią. Šiandien čia tik matomos buvusio baseino sienos, kurių akmeninių blokų tarpuose vegetuoja žolė su šilta gyvybę skleidžiančiais raudonų aguonėlių žiedais.

Iš čia vėlyvą popietę vyko į Jeruzalės vakarus kur atokiau nuo miesto kalne stovėję Zacharijo namai ir kur gyvenusi Elzbieta šv. Jono motina. Mūsų autobusas sustojo kalno papėdėje ir mes ilgoką kelio dalį ėjome pėsti. Gana platus takas, vietomis perkirstas betoniniais laiptais, vedė į kalną. Toli matėsi Jeruzalės aukštumos, kurios besileidžiančios saulės spinduliuose švitėjo auksine spalva. Lipant vis aukščiau į kalną, buvo galima jausti iš viršaus ateinančią vėsumą, kuri po karštos dienos gaivino kalno vegetaciją ir žmones. Kalno viršuje, kur kadaise stovėjęs Zacharijo namas, dabar graži, pranciškonų tvarkoma, šv. Jono bažnyčia. Čia taip pat, kaip ir Pater Noster Bažnyčioje, ant lauko sienų 42 kalbom išrašytas Magnificat. Žinoma, ir lietuvių. Pasinaudami dar nevisai užgesusia dienos šviesa, fotografavome lietuvišką įrašą ir šios išpūdingos bažnyčios fasadą.

Greit išnyko ir paskutiniai vakaro šešėliai, kai saulė savo raudoną veidą paslėpė už Judėjos kalnų. Po išpūdingos dienos grįžome į viešbutį poilsui, nes rytojaus diena vėl pareikalautų naujų fizinių ir dvasinių jėgų.

(Bus daugiau)

IMMEDIATE OPENING FOR REGISTERED X-RAY TECHNICIAN in a modern well equipped acute care 100 bed JCAH approved hospital. Work and live in small congenial community & hospital. Salary commensurate with experience and ability liberal personnel policies. Apply call or write to: Personnel WILBARGER GENERAL HOSPITAL, 920 Hillcrest Dr., Vernon, Texas 76384, 817-552-9351. E.O.E. (30-39)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Paminklas Sibiro kankiniams

Balys Gražulis

Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla ką tik išleido ne daug ką sakančiu pavadinimu - LIETUVIAI SIBIRE - knygą. Tačiau tos, nekalto pavadinimo, knygos turinys atveria baisų nusikaltimą žmoniškumui, pasakoja, kaip bolševikai tremdami iš tėvynės lietuvius nužmogino ir Sibire įkalinę ar įdarbinę stengėsi pribaižti. Sioje knygoje apie savo išgyvenimus Sibiro tremtyje pasakoja ten kentėję ir vargę lietuviai, o jų gyvenimo traagiški momentai išryškinti dailininko iliustracijomis, talpinama dar ten tebevargstančių laiškai ir daug sibirinių nuotraukų.

Knygą - Lietuviai Sibire - paruošė spaudai kun. dr. Juo-

zas Prunskis, tuo atlikdamas didelį ir labai reikalingą darbą. Kaip iš jo parašytos įžangos knygai matosi, tai buvo sunkus, daug laiko pareiklavęs darbas, nes atsiminimų, laiškų ir nuotraukų reikėjo ieškoti visuose penkiuose kontinentuose. Žinoma, čia spausdinama tik mažytė dalelė tos medžiagos, kurią reikėtų paskelbti, bet jos didžiuliu tebe- ra Lietuvoje ir jos dar negalima panaudoti. Tačiau ir tas, kas čia patiekiamas, skaitytojui daro neužmirštamą, klaidų išpūdį.

Be autoriaus įžangos, knyga geriau suprasti padeda Mečislovo Mackevičiaus ir Elenos Juciūtės straipsniai. M. Mackevičius aptaria politines aplinkybes, davusias progą žmonių trėmimams. Pasakoja apie bolševikų pasiruošimus, tariai jais nepatikimus lietuvius išvežti ir kaip tie išvežimai buvo įvykdyti. Duoda 1941-siais metais išvežtųjų statistiką amžiumi, profesiniais ir lytimi. Pridedama trėmimų suvestinė lentelė, kurioje parodoma išvežimo data, vagonų skaičius ir numeris, išvežamųjų skaičius bei numatytoji trėmties vieta. Pridedamas ir Sovietų Sąjungos priverčiamųjų darbų stovyklų žemėlapis, į kurias buvo sugrūsti pabaltiečiai. Gaila, kad neturima pokarinių trėmimų statistikos. Juk žinoma, kad pokario metais iš Lietuvos buvo ištremta dešimteriopai daugiau žmonių, negu karui prasidedant.

Elena Juciūtė, Sibiro trėmtinė, aptaria išvežtųjų teisinę padėtį. Svarbu suprasti, kad išvežtieji sudarė dvi skirtingas kategorijas. Vieni buvo išvežti ir apgyvendinti, tikriaus sakant išmesti, mažai apgyvendintose vietovėse, kur turėjo patys primityviausiomis sąlygomis isikurti. Jie buvo neva laisvi, bet turėjo dirbti kas įsakyta. Turėjo ir neva šiokių tokių teisių. Antri buvo areštuoti ir išvežti. Jūs patalpindavo priverčiamųjų darbų stovyklose ir kalėjimuose. Aišku, kad kaliniai jokių teisių neturėjo. Praktikoje ir vieni ir kiti buvo beteisiai. Skirtumas tik tame, kad vieni galėjo vaikščioti nesaugomi, o kiti buvo į darbą varomi sargybinių apsupti.

Sibirinis knygos turinys padalintas į kelis skyrius: Liūdni atsiminimai, Toli nuo tėvynės (nuotraukų portfolio), Išvežtųjų laiškai ir - Išvežtųjų ir nuo bolševikų nukentėjusiųjų atminimai (nedidelis išvežtųjų foto albumas su trumpomis biografijėlėmis).

Skyrius - Liūdni atsiminimai - dar padalintas į kelis poskyrius. Pirmame - Tremtinių tragedija - sudėta devyniolika pasakojimų. Pradžioje kalba trys liūdininkai, savo

J. Strungio iliustracija knygoje "Lietuviai Sibire"... Aldona žuvusi miške. Jai bedirbant, krito nulūžusi medžio šaka ir ją užmušė...

akimis išvežimus mačiusieji. Visi matėme išvežamuosius gabenamus į stotį sunkvežimiais, matėme iš tolo prekinis vagonus nelaimingų žmonių prigrūstus, bet tik retas stebėjome arešto, iš namų išvartymo scenas. Mačiusieji čia pasakoją jautriai ir vaizdingai, su dar neišnykusio pasibaisėjimo likučiais.

Toliau jau skaitome šešiolikos Sibire gyvenusių atsiminimus. Vieni pasakoja patys, o kelių pasakojimai užrašyti knygos autoriaus. Didžiąją skyriaus dalį užima moterų trėmtinių pasakojimai. Jų pasakojimai plačiausi ir vaizdingiausi. Vyrų pasakojimai labiau dalykiniai. Bendrai, šie atsiminimai yra pasakojami iš Sibiro ištėrusių ir jau laisvą pasaulį pasiekusių buvusių trėmtinių.

Cia visi pasakoja apie savo kelionę į paskirties vietas, kai alko ir troško uždaryti gyvulinuose vagonuose, kaip buvo plukdomi baržomis į šiaurės taigą, dienų dienomis ėjo pėsčiomis, o žiemą per sniegą į miškų ūkio darbus brido, kaip buvo išmesti nuskurdusiose stepių kolchozuose badui ir darbui. Pasakoja apie šaltį ir alkį, apie neįsivaizduojamai sunkias gyvenimo sąlygas ir apie dažną mirtį - nuo ligų, nuo bado, nuo speigo, užmuštų darbe virstančių medžių, užgriūtų kasyklose. Kalba apie lietuvių susipratimą, pagalbą vieni kitiems, apie kolchozų vadovų panieką trėmtiniams, baudas, stumdymus, marinimą badu... Lygiai sunku buvę mišką kirsti, kaip Sovchose ūkio darbus dirbti, o bendrą trėmtinių nuotaiką nusako šis trėmtinio eilėraščio posmas:

Ir atnešė likimas mus į tą
nejaukų kraštą,
Aplink kur stepė ir kalnai.
Bet girdžiu, kaip krūtinėj
plaka,
Ne — ne, ne mūsų čia namai.

Jau patys atsiminimų pavadinimai sako ką pasakoja trėmtiniai. Marija Skipitytė-Garbačiauskienė - Arklio dvėseną gelbėjoms nuo bado; Domas Jurkus - Mirė vežami į Sibirą. A. Smilga-Smilgevičius - Palaidojo susukęs ir skudurus. Monika Gaučienė - Krasnojarsko miškuose ir kolchozuose.

Antrame skyriuje - Kalinių kančia - randame devynių kalinių atsiminimus. Ir čia vyrauja moterys. Iš devynių, penki pasakojimai moterų parašyti. Ir kaliniai pasakoja kaip buvo sugaudyti, tardomi kankinami kalėjimuose, pasakui vežami Sibiran pusgyviai, nualinti, nutroškinti. Pasakoja apie nežmonišką gyvenimo ir darbo sąlygas vergų stovyklose, badą ir šaltį, apie nusilpusių mirtingumą. Antai Jonas alkiūnas pasakojo, kad iš 200 išvežtų karininkų kelionėje ir darbo stovyklose mirė 194 Vyrai ir moterys pasakoja apie siaubą keliantį darbą Vorkutos anglių ir Komi naftos kasyklose. Net Dantė savo sukurta pragare nesugebėjo išgalvoti tokių baisių, kokias teko iškentėti požemiuose dirbantiems kaliniams. Į darbą ir iš darbo varomi sukaustyti, alkani ir šlapai, per pūgą ir -50 laipsnių C šaltį. Tai ir krito vienas po kito: Lavonų stirtos laukdavę pavasario, kad būtų palaidotos.

Trečiame skyrelyje yra vienos, Dalios Grinkevičiūtės, atsiminimai - Lietuviai trėmtiniai Jakutijoje. Jinai pasakoja apie baisesius išgyvenimus Jakutijos koncentracijos stovykloje, už Poliarinio rašto, negyvenamoje ledynuotojo vandenyno saloje, kur kaliniai buvo atvežti ir išmesti ant ledo žuvauti. Kalba apie žvejybą ir mirtiną šaltį ir alkį...

Skaitai tuos atsiminimus ir matai, kad vienur buvo blogai kitur dar blogiau, o visur panašiai. Iš to galima spręsti, kad toks pats likimas buvo ir

visų kitų ištremtųjų, nes čia pasakoja žmonės vargę visuose Sibiro kampuose. Taigi, šie atsiminimai, galima sakyti, yra reprezentaciniai ir rodo, kad niekur nebuvo lengva, kad ir mūsų artimieji visa tai išgyveno; kad pokariniai trėmtiniai iškentėjo tą patį, ką ir karo metu tremiamieji. Gal tik badas karo metu buvęs didesnis, todėl iš tada išvežtųjų nedaug gyvų teišliko. Stebina tik tai, kad iš viso dar kas gyvas išliko.

Stebina ir tas žmogaus gamta, ir lietuvių darbštumas. Tik kiek pralaisvėjus, statėsi lūšnelės, kūrė šeimas, augino vaikus, o jaunimas būrėsi į kuopeles, šoko ir lietuviškai dainavo. Tėvynės neužmiršo stengdamiesi išlaikyti lietuvių papročius, jos ilgėjosi, gaivinosi viltimi ir malda. Tadėl taip graudu skaityti, kai grįžusieji iš trėmties tėvynėn rado Lietuvą pasikeitusią. Nenorėjo jų priimti pasidavėliai valdovai, nei savieji ir vienam kitam teko grįžti į svetingesniu pasidariusį šaltąjį Sibirą.

Skyriuje - Išvežtųjų laiškai - atspausdinta dvidešimt septynių trėmtinių laiškai. Ir jeigu pasakojimų tonas stebino ramumu, tai laiškai alsuoja skausmu ir skundu. Nors jie ir ėję per cenzūrą, nors rašantieji negalėjo tikrų savo jausmų išsakyti, o jauti širdies šauksmą ir skausmą. Kai kurių rašančiųjų įdėta tik po vieną ar du laiškų, o kitų yra po visą pluoštą. Kadangi jie rašyti vienu jau Lietuvoje gyvenančių, kitų dar Sibire tebevargstančių, tai juose anų, pasakojimuose randamų, košmariškų vaizdų nėra, bet yra nemažai Sibire gyvenančių lietuvių buitės žinių ir nuotaikų.

Nuotraukų, portfolio - Toli nuo tėvynės - ir atskirai knygoje išmėtytų, talpinama per pusantro šimto. Dauguma iš jų trėmtinių fotografijos, viena kita buitienė nuotrauka,

(Nukelta į 6 psl.)

NAUJOS KNYGOS

• MAŽOJI LIETUVA IR MES. Prof. P. I. Kušnerio studijai pasirodžius. Paruošė inž. Vincas Žemaitis. 112 psl. iliustruota su žemėlapiu. Kaina su pasiuntimu 5 dol. Įsigyti galima pas leidėjus šiuo adresu: P. Norkaitis, 5429 So. Albany Av., Chicago, Ill. 60632. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje. Leidėjas Lietuvių Miškininkų Sąjunga Išeivių joje.

• BIRUTĖS PŪKELEVIČIŪTĖS romānā "Aštuoni lapai", laimėjusį "Draugo" konkursą 1956 m. išleido latvių leidykla "Gramatu Draugs", 7307 Third Ave., Brooklyn, N. Y. 11209. Autorė šį romānā perredagavo. Pakeitė ir jo pavadinimą į "Velykos be varpų" (latviškai — "Lieldienas bez zvaniem"). Latvių kalbon išvertė Zarinu Janis. "Gramatu Draugs" su tuo pačiu vertėju jau 1976 m. latviams skaitytojams yra parūpinusi pirmą B. Pūkelevičiūtės knygą "Rugsėjo šeštadienis".

Europos raketų pramonė pasiveja Ameriką

Kasmetinė, 34-ji "oro paroda — air show" Paryžiuje, La Bourget aerodrome įvyko š. m. birželio pradžioje. Šios parodos "gaminiai" yra kuo plačiausia aprašyti š. m. "Av. Wk. & Sp. Techn." birželio 15 d. laidoje. Iš savaitraščio kelių straipsnių čia mėginu perduoti trumpą santrauką ir Dirvos skaitytojams.

Daugelyje straipsnių nurodoma, kad šiais metais Paryžiuje įvykusi oro paro-

R. A. AUŠROTAS

da nepasižymėjo prieš eilę metų ten vykusią lėktuvų naikintojų galvotrukiškais skrydžiais ir jų garsinimu. Tiesa, negalima pasakyti, kad šių metų parodoje lėktuvų būtų trūkę. Žinoma, ne.

Vienok, įvairių paskirčių skraidantieji kūnai-raketos, viršijo visus kitus skraidančius objektus. Daugumas šių raketų yra skirtos lėktuvams, tankams, radaro įrengimams ir gerai sutvirtintiems aerodromuose pakilimo-nusileidimo takams sunaikinti. Tad ir suprantama, kad kiekvienos parodoje dalyvavusių valstybių "prekės" buvo gaminamos ne vien tik savo namų poreikiams patenkinti: jos taip pat buvo siūlomos šiais gaminiais besidomintiems pirkejams.

Amerikiečių nuomonės

Suprantama, kad šių įvairių ginklavinimosi pramonės prekių pasižiūrėti ir savas pasirodyti taip pat buvo nuvykę ir amerikiečių ginklavinimosi bendrovių ir krašto gynybos atstovai. Pastarųjų nuomone, europinės kelių valstybių jungtinės bendrovės labai toli pažengė, perskandamos gilią prarają tarp JAV ir europiečių technikos pažangos. Jos be sveltinių pagalbų yra išvysčiusios raketų esmines dalis ir jų vairavimo - vadovavimo principus. Ir jeigu JAV pramonė ir Gynybos ministerija nepaskirs daugiau lėšų šios srities tobulinimo ir išradimų reikalui, tai, dar ko gero, europiečiai gali pralenkti amerikiečius.

Tvirtinama, kad europiečių raketų įvairių sistemų išvystymas stebėtinai lankytus šių naujų ginklų pažangą ir apimtį. Tuo metu, kai JAV b-vė General Dynamics gamino "Cruise missile" — CM, skirtą JAV Karo Aviacijai Europoje, tai ir europiečiai nesnaudė: jų CM (cruise missile) yra tobulinama, kad ją būtų galima nuo žemės paviršiaus iššauti ir panaudoti grynai taktiškais karo reikalams.

Britų raketos

Britiškoji Aerospace Dynamics Group jau gerokai pažengė, betobulindama savo taktinę CM (Cruise Missile); pastaroji esą galinti nuskristi net ligi 500 km. Ji yra skiriama prieš aerodromams bombarduoti - sugriauti. Ji būsianti ginkluota ne branduoliniu užtaisusprogmėmis. Būk tai, ji turėsianti gana tobulą vairavimo ir į taikinį pataikymo mechanizmą. Galvoja-

ma, kad britiškoji CM būsianti gana panaši į JAV "Tomahawk" CM, kurią gamina JAV General Dynamic bendrovė.

Britai taip pat svarsto ir "Sea Eagle — Jūros erelio" išstobulinimą. Tai yra visiškai naujas raketų giminės skraiduolis. Jis būtų iššaukiamas ore (ar iš helikopterio ar iš lėktuvo), skristų visai žemai nuo vandens paviršiaus. Ši raketa būtų skirta bet kokios paskirties laivams naikinti, kaip kariškiems taip ir prekybos.

Britiškoji Aerospace b-vė taip pat parodė pasirodė su nauja prieštankine "Swingfire" raketa. Šios raketos vairavimas esąs paremtas infraraudonųjų spindulių principu. Ir ją galima panaudoti kaip nakties metu, taip ir bet kokiame, kad ir blogiausiame ore. Sakoma, kad ši raketa galinti būti panaudota prieš šarvuotųjų telkinius ar tai jie pultų anksti ryte, ar dirbtinio rūko priedangoje.

Aerospace b-vė, be viršminėtų raketų, taip pat tobulinanti Mk. 2, kiečiausius šarvus pramušančią galvelę-kulipką. Sakoma, kad šios kulipkos būsiandos taip išvystytos, kad galės pramušti-perskirsti kiečiausias sovietinių šarvuotųjų sienas, prasidėjusio 80-jų dešimtmečio bėgyje. Daug tobulinamųjų darbų minėta b-vė vykdanči su mikroskopiniais bei infraraudonųjų spindulių aparatais. Mat, pastarieji spinduliai galima panaudoti ir kautynių lauko sekimui.

Gi britiškosios Rapier/Blindfinder raketos esančios tiek išstobulintos, kad galės būti panaudotos nušauti — sunaikinti žemai skrendančius lėktuvus ateinančių 20-ties metų laikotarpyje. Šias raketas jau užsisakę dešimtinė valstybių savo kraštų pasienių gynybai. Tikima, kad Rapier raketomis JAV Karo Aviacija ginsianti savo kariškus aerodromus bei kitus avio įrengimus Europoje.

"Nėra jokios abejonės, kad ir patys britai šias raketas taip pat naudos savo erdvių apsaugai", rašoma savaitraštyje.

Itališkos giminaitės...

Italijos Meteoro b-vės Miraz-100 taip pat susilaukė tinkamo parodos lankytojų dėmesio. Šis skraiduolis yra aprūpintas iš toli vairuojamais automatiniais aparatais. Pastaruosius išstobuliniusi amerikiečių Pacific Aersystem, Inc. b-vė. Sakoma, kad ši raketa galinti būti pritaikyta taktiškoje CM (Cruise Missile) gyny-

mosi sistemoje. Laukiama, kad italų kariškoji vadovybė siūlys šiems (atseit, NATO) uždaviniams atlikti savo gamybos raketą.

Wartu su Miraz-100, prie naujai išvystomos navigacijos sistemos buvusi prijungta dar kita Meteor raketa su atitinkamu helikopterio modeliu. Italijoje tuo metu kaip tik buvo atliekami paskutiniai bandymai su Augusta, A-109 A malūnsparniu, kuriam ir buvusi pritaikyta Miraz-100 raketa. Sakoma, kad naujoji italų priimtoji navigacijos sistema taip pat gali būti pritaikyta ir kautynių lauko sekimui.

Miraz-100, pagal turimus duomenis, gali nuskristi apie 900 km. viena kryptimi; jos greitis yra 540 mylių/val. Raketos paskirtis yra keleriopa: kautynių lauko sekimas, taikinio suradimas, bei ant žemės ir virš vandens esantiems talkiniams sunaikinti.

Kitų pasirodymai

Prancūzijos Thomson-Brandt b-vė pasirodė su savo išstobulintu nauju ginklu, pavadintu "Bat 120". Jis skiriamas kautynių dalinius paremti. "Bat 120" yra bomba metama į taikinį iš nedidelio aukščio. Jos paskirtis: sunaikinti gynybinius radaro įrengimus, pulti žygiuojančias kolonas, šarvuotųjų ar auto junginius bei pažeisti aerodromuose esančius lėktuvus. Sprogdama

bomba išmeta apie 800 šrapnelių, galinčių prakirsti net ligi 7 mm storumo šarvus.

Prancūzai taip pat išstobulino M4 vardu žinomą, iš nardlaivių iššaukiamą, branduoliniu užtaisų ginkluotą, vidutinių atstumų raketą. Ji buvusi išstatyta Prancūzijos Gynybos ministerijos paviljone. Teigiama, kad šiomis raketomis bus ginkluotas Prancūzijos nardlaivis "Inflexible" ir įstos į rinkuotę 1985 m. Nardlaivis savyje neš 16 M4 raketų.

Taip pat ir SSSR gausiai išstatė savo prekes. Jų lėktuvų ir malūnsparnių modelių buvę galima pasižiūrėti jų paviljone: jų tarpe pačius naujausius transporto lėktuvus. Jų malūnsparniai Mi-17 ir Mi-26 buvo pirmą kartą išstatyti parodos aikštelėje. Ten pat buvo galima pamatyti Antonov AN-72 bei Iliušin II-86 transporto lėktuvus.

Paroda buvusi įdomi kaip orinio transporto taip ir raketinio ginklo išstobulinimo požiūriais.

WANTED JOURNEYMEN
OR 1ST CLASS SKILLED
AUTOMATIC SCREW MACHINE
SET UP MEN AND OPERATE
For Brown & Sharpe and Davenport machines. Must be able to set up work from blue prints and close tolerance & grind tools.
1ST & 2ND SHIFTS.
Steady work and fringe benefits.
APPLY CALL OR WRITE TO
TULSA SCREW PRODUCTS CO. INC.
2415 E 13th Place
Tulsa, Okla. 74104
918-744-7444

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitos įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Paminklas Sibiro kankiniams...

(Atkelta iš 5 psl.)

kitos yra proginės. Mažiau randi šviesesnėmis progomis darytų. Yra vestuvinių, pirmosios komunijos, šventinių nuotraukų, bet daugiausia vis laidotuvių, kapai, kapinės. Vis kryžiai, kryžiai... Visos darytos jau laisvesnių lietuvių, bausmės atlikusių, o vistik kiekviena vien graudulį kelia.

Knygos gale pridėtas skyrelis - Išvežtųjų ir nuo bolševikų nukentėjusių atminimui. Tai keliolikos nukentėjusiųjų fotografijos su trumpomis biografijomis: kada ir kas jiems atsitiko. Yra Sibire kentėjusių, žuvusių.

Si knyga yra autentiškas, šurpą keliantis Sibiro tremtinių aprašymas, o mums, kurie turime ten nukankintų artimųjų, yra tarsi paminklas ant jų kapų, kurių mes negalime aplankyti. Todėl šią knygą - Sibiro Lietuviai - turėtų išgauti kiekviena lietuvių šeima ir ją nuolat, kaip šventraštį skaityti.

Lietuviai Sibire, kaip ir kitos Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidyklos knygos, yra puikiai, dideliu albuminiu formatu išleista: kieti viršeliai su aplankais, geras popierius, didelis, lengvai skaitomas šriftas, gražiai dailininkų apipavidalintas. Tekstą ryškina keturiolika dailininko Jono Strungio puslapinio dydžio dramiškų piešinių. Įdėta M. Gedvilos rašto ir vieno tremtinio laiško ištraukos faksimilės.

Knygai medžiagą surinko ir ją redagavo kun. dr. Juozas Prunskis, o ją leidžiant jam tal kininkavo redakcinė komisija: Vladas Butėnas, Anicetas Tamošaitis, S.J. ir Nijolė Gražulienė. Iliustravo dail. Jonas Strungys. Apipavidalino dail. Vincas Lukas ir dail. Petras Aleksa. Surinko Aleksandras Pakalniškis, Jr. Technikinis knygos redaktorius dail. Petras Aleksa. Knygą išleisti savo aukomis padėjo visos būrys mecenatų ir rėmėjų. Visi jie knygoje paminėti.

LIETUVIAI SIBIRE. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press, Inc.) 3001 West 59th Street, Chicago, Ill. 60629. Tiražas 2000 egz. Spaudė Morkūno spaustuvė Chicagoje. Kaina 20 dolerių.

Kai Kauno radijo bangomis prabilo laisvė...

Balys Auginas

KIEKVIENA karta savo gyvenime išgyvena įvykius, kurie yra svarbūs ne tik paskiriems asmenims, bet ir visai tautai. Atstovaudami tam tikrą epochą, tie įvykiai ilgainiui tampa istoriniai liudininkai kartos įrėžusios savo buvimo pėdsakus istorijos granite.

VIENAS tokių epochinių įvykių yra 1941-ųjų metų lietuvių tautos spontaniškos pastangos nusikratyti raudonojo okupanto. Lygiai prieš 40 metų — 1941 m. birželio 23 d. visa lietuvių tauta vieningai stojo ginti savo teisę į laisvą, nepriklausomą gyvenimą. Galbūt įdomiausias tos epochos epizodų — lietuviškojo radijofono gynėjų įsijungimas į laisvės kovotojų eileis, ginant ir apsaugojant taip svarbų žodinį tautos komunikacijos ryšį nuo sunaikinimo.

SOVIETŲ-vokiečių karui prasidėjus, lietuviai radijofono tarnautojai Kaune patys pasiryžo apginti savo įstaigą, kad galėtų susižinoti su laisvuojų pasauliu, kaip tikrieji krašto šeimininkai. Tas ryžtingas lietuvių radijofonėčių pasipriešinimas — savo valios paskelbimas pasauliui — sukėlė didžiausią entuziazmą krašto viduje, kėlė kovojančio jaunimo dvasią ir patriotizmą.

Dirva minėdama lietuviško Kauno radijofono gynėjų 40-tąją sukaktį, kreipėsi į Clevelande gyvenantį aktyvų to įvykio dalyvį, buv. Kauno radijofono pranešėją — poetą Balį Auginą prašydama pasidalinti su Dirvos skaitytojais savo ano meto atsiminimais.

Dirva

Pistoletas prie mikrofono...

BUDRUS GAIDYS - toks mano žadintuvo firmos vardas - užgieda, paleisdamas aštriai rėkiančią gerklę. Iš kažkur toli, labai labai toli, iš gilių sietuvos, iš nugrimzdusios gelmės keliai mano sąmonė ir pirštais užspaudžia gaidžio kelią giesmę. Žadintuvo nasrai nutyla. Sunkūs akių vokai sunkiai atsiveria ir tuo pačiu metu, nubloškęs nuo savęs antklodę, šoku iš lovos.

Laikrodis rodo 5 val. 30 min. nučių. O sienoje kabas kalendorius - 1941 m. birželio 22 d.

Kai tą sekmadienio rytą einu į darbą, prie radijofono vartų mane pasitinka du ginkluoti enkavedistai sargybiniai, sulaiko ir paprašo asmens dokumentų. Ilgai tiria, pasitardami vienas paduoda kitam, abu lygina paso nuotrauką su mano ryto brėkšmėj apsiblaususia fizionomija. Pagaliau įleidžia kieman. Vienas (turbūt mandagesnis?) dar sekdamas lydi mane ligi įeinamųjų durų. Ten mane pasitinka sargas ir dar du enkavedistai su šautuvais.

Sargas paaiškina, jog esu pranešėjas, atėjęs į rytinę paiminą. Vėl mano pasas keliauja į 'saugias' rankas.

Kai jau rengiuosi kilti laiptais į transliacijų patalpas, paklausia, ar turiu leidimą ten eiti.

- Turiu - atsakau.

- Parodyk.

Iš vidinės švarko kišenės išimu kitą specialų leidimą. Kareivis saugumietis pasižiūri tik į antspaudą. Ir tada leidžia kopti viršun. Pagaliau įeinu į pranešėjų kambary, pamoju ranka pasisveikindams su tech-

niku. Bet ir čia šiandien viskas kitaip.

Durys į technikų patalpas praviros. Prie aparatūros budi technikas Boguslauskas. Salia jo - kažkoks vienmarškinis civilis šneka telefonu. Antrasis technikas Surošas krapštosi prie stiprintuvo lentos. Man rėžia akį neįprastos enkavedistų statulos. Jų dvi, iš kurių viena atgyja ir sujuda mano linkme. Bet tuo metu civilis baigia pokalbį, meta telefono ragelį ir pirmas įžengia manęs pasitikti.

- Tai pranešėjas - supažindina iš paskos Boguslauskas.

Civilis prieina prie manęs. Pastebiu karišką diržą ir pūpsantį impozantišką pistoletą odinėje makštyje. Vadinas, irgi saugumietis. Neaukšto ūgio vyrukas. Juodbruvus. Juodais plaukais. Rūstaus, bet lietuviško veido.

Vėl ta pati ceremonija - dokumentų kruopštus tikrinimas. Saugumietis dar kartą duriančiom akių adatom mane nusmaigsto. Ir man prisimena vaikystės nuotykius, kai vienas mano draugų bandė musę pasmeigti ant adatos smaigalio. Ir ano vaiko, ir šio vyruko veido išraiška buvo vienoda: žiauri, sadistiška, atstumianti...

Atidavęs leidimą-pasą, mano egzaminatorius ima tardyti:

- Ar partietis?

Purtau galvą.

- Tai kaip čia patekai? - Stebisi.

- Laimėjau pranešėjų konkursą. Iš dviejų šimtų kandidatų išsirinko vieną...

Neužimponuoju. Jam tai nepadarė jokio įspūdžio. Ma-

tyt, jam atrodo nesvarbu, kad žmogus turi tinkamą balso tembrą, išsilavinimą, kalbų žinojimą ir gal dar kokius asmeniškumus priedus!

Apsisukęs nusliūkina pas technikus. Lyg paniekinančiai duodamas suprasti, kad visagalinčios partijos bilietas duotų man daugiau orumo ir įvertinimo - jis tada išskirtų iš milijonų mulkių, tokių kaip aš.

Atsinešu iš žinių redakcijos vakar vakare paruoštas 'naujausias žinias'. Pavartau. Bet neprisiverčiu sukaupti ir perskaityti. Mintys, kaip bičių spiečiai skrenda iš avilių - išsisklaidę, negaliu jų sugaudyti, susikoncentruoti. Zvilgsnis - prieš mano norą - vis lenda pro stiklinį langą pas technikus. Rūpi, kas ten vyksta.

Pagaliau smalsumo upė išsiliesia iš kantrybės krantų: užėinu neva su reikalu pas technikus. Klausiu Surošą, ar paruoštas internacionalas. Boguslauskui liepiu įjungti stoties signalą. Surošas pūkščia, dėdamas plokštelę ant patefono rato.

Nutaikęs proga, kai civilis vėl ima kankinti telefoną, pašnibždomis Surošą klausiu:

- Ar žinai, kokia čia dabar socialistinė šventė, kad mus taip saugo?

Mat, paprastai prieš didesnes šventes radijofonas kažkodėl būdavo ypatingai saugojamas.

Akmeniniai, šalti enkavedistų vedai apatiškai seka aplinką.

- Karas, - šnibžda Surošas kuone į ausį, - Kauno aerodromą bombardavo. Argi sprogių negirdėjai?

Sprogių??? Neįmanoma gandai, kurie seniai sklido, pasitvirtino? Teta sakydavo, jeigu žmonės šneka, tai ir išsneka! Neįmanoma mūsų viltys išsipildė? Visa tai žaibu nudegina smegenis.

Surošas, pažvelgęs į mano veidą, perskaito nuostabą - supranta, kad naktį mano stipriai miegota.

- Ale ir miegi... Kaip dramblis. - Nesusilaiko nuo kritikos. Ir linguodamas galva įninka į savo darbą: nustato adatėlę prie pradinio griovelio.

Mano širdis šuoliuoja, kaip gusaro žirgas. Net ausų būg-

neliuose girdžiu spengimą. Ir dūžius - tuk-tuk-tuk...

Boguslauskas mane išpėja, kad programos laikas artėja.

Einu į savo kambį, uždarau paskui save duris. Sėdu kėdėn. Esu visiškai pasiruošęs. Akimis permetu priešais gulintį žinias. Duodu ranką ženklą technikui. Mikrofonas įjungiamas.

Vos prasižioju tarti pirmą žodį, kai staiga iš technikų kambario prasiveria durys ir triukšmingai įvirsta civilis. Pačiupęs iš kertės kėdę, ją vilkdamas kilimu, išsitraukia iš makštų pistoletą ir atsiseda už pakaly manęs.

Tai įvyksta taip staigiai, kad pradžioj net nesusigaudau. Tik kai pajuntu prie šonkaulių priremtą pistoletą vamzdį - sustingstu, lyg apipiltas šaltu vandeniu.

Technikas vėl įjungia mikrofoną. Užsidega raudona šviesa.

Saltas pistoletas vamzdis, įbestas į šoną, mane apstulbina. Argi esu kriminalistas? Didžiausias nusikaltėlis, kurio pajudėjimo bijomasi? Bet labiausiai durianti rakštis - nepasitikėjimas!

Nesulaikomas pyktis išsiveržia staiga. Pašoku iš kėdės, lyg gelbėčiausi nuo nuodingos kobros įkandimo. Abiem rankom imu mojuoti technikui, kad išjungtų mikrofoną.

O laikrodis rodo 7 val. 01 min.

Matau, kaip Boguslauskas irgi šokteli, išjungia mikrofoną. Išsigandęs, nustebeš dairosi, nesuprasdamas, kas čia vyksta.

- Aš neskaitysiu, jei manim nepasitikima! Pasirinkit kitą pranešėją! - vos valdydamas pyktį sušunku. Mano paraudęs veidas, virpantis balsas, žėrinčios pykčių akys mano egzекutoriui su pistoletu padarė netikėtą įspūdį. Jis nuleidžia pistoletą. Sumišęs tyli. Matyt, nesorientuodamas, kas tokiais atvejais daroma.

- Negaliu skaityti, kai pistoletas man grėžia šoną! Tarp kitko - pagal radijofono taisykles - toj pat patalpoje su pranešėju būti transliacijų metu draudžiamas! Juk galite paspausti mygtuką ir mane išjungti, jei nepatinka! Nėra būtina jums čia būti!

Jo sumišimo padrasintas, pridedu:

- Nesu, kaip tamsta, partietis, bet nesu ir visiškai kvailas! Zinau, ką skaitau, galvoju, ką sakau!...

O laikrodis jau rodo 7 val. 02 min.

Pirštu duriu į laikrodį: - Aš įrašysiu į programos dienyną pastabą, kad vėluojamės. Jūs turėsite pasiaiškinti radijofono direktoriui, kodėl trukdo te programą...

Dar vis nesusigaudydamas ir nerasdamas žodžio, mano egzекtoriui išspūdina į technikų patalpas. Ten jis klausia Boguslauską, kurį suktuką reikėtų pasukti, išjungiant mikrofoną.

Nors krūtinėje dar šuoliuoja širdis, virpa rankos - duodu ženklą įjungti programos pradžiai. Ir kai sakau programos atidarymo žodžius, balsas nesusas: rodo, kas kitas kalba už mane. Tyčia su gongu patikrinu laiką. Tegu visi (ir labai 'besidomintieji') žino, kad šįryt vėluojamės.

Yra 7 val. ir 03 min.

Skaitau žinias, o galvoju, ar laimėjau? Ir kaip ilgam? Žinios sėja, kombainai, traktoriai, melžėjų daromi stebuklai... O karo niekas dar neskelbia. Užsienio žiniuose irgi nieko ypatingo. Tass'as dar susičiaupęs tyli.

Baigęs skaityti žinias, užsaku rytinį koncertą. Muzikai liūliuojant, į programos dienyną surašau laiką, įrašydamas programos pradžią 7 val. 03 min. Ir suraitau pabrauktą pastabą: 'Programą pradėjome pavėluotai, nes pranešėjui buvo grasinama ginklu!'

Puikiai žinojau, kad tai sukels didelio nemalonumo programos direktoriams, nes buvome soclenktynėse su Minsko radijumi ir kiekvienas minusinis taškas-minutė reiškė 'pergalės' netekimą. O čia privariau net tris minusus!

Deja, atrodo, įvykių srovei pasisukus nauja linkme, mano pastaba liko nebyli. O gaila, vyrui neteko išmokyti gero elgesio manierų - kad nedera švaistytis pistoletais prie mikrofono!!!

(Bus daugiau)

Balys Auginas, kurio balsu per Kauno radiją prabilo laisvė. Radijofono studijoje 1941 m. vasarą.

ŽYDAI TARYBINĖS LIETUVOS KŪRIME

Vytautas Meškauskas

Pereitų metų antrame SOVIET JEWISH AFFAIRS numeryje pasirodė įdomus Dov Levin straipsnis - 'Žydai sovietinės Lietuvos valdančiam sluoksnyje (establishment'e) 1940-41 m.m.'. (Pirmame tu pačių metų Nr. jis rašė apie žydus liaudies seimo ir Aukšč. Tarybos rinkimuose.)

Straipsnį apie žydus tarybinės Lietuvos 'establishment'e', Levinas pradeda konstatavimu, kad - įvedus komunistinį režimą - Lietuvos kompartijos nariai neturėjo pakankamo išsilavinimo ir patyrimo valstybės pareigūnų funkcijoms. Tai reikia pasakyti ne tik apie partijos narius lietuvius, bet ir žydus. Už tat reikėjo pasinaudoti ne tik partijos, bet ir pagalbinių organizacijų - kaip

MOPR ir Kultūros Lygos - nariais. (Pirmosios organizacijos viešas tikslas buvo remti politinius kalinius ir anais laikais Kaune buvo kalbama, jog i jos nario bilietą daug pasiturinčių žydų žiūrėjo kaip kaip i draudimo premiją ateičiai - vm).

Lietuvai netenkant nepriklausomybės, Mopras turėjo 6,000 narių, pati kompartija mažiau - 2,000, o komjaunimas apie 1,000. Dėl savo gausaus dalyvavimo tose organizacijose, žydai užėmė neproporcingai daug vietų tarybinės Lietuvos administracijoje ... Levinas tačiau išpėja: 'Būtų klaidinga manyti, kad žydai užėmė visas svarbiausias pozicijas valstybinės

ir viešose institucijose. Buvo priešingai. Reprezentaciniuose postuose žydų nebuvo daugiau proporcingai jų bendram gyventojų skaičiui. Tačiau kai kuriais atsitikimais lietuvius paskyrus valstybinių ar viešųjų institucijų vadovais, žydai buvo paskirti jų padėjėjais ... Kaip ten būtų, palyginti su nesena praeitimi, žydų buvo proporcingai daugiau negu kitų tautybių valstybės pareigūnų tarpe.'

Autorius duoda keletą labai įdomių ištraukų iš komjaunimo laikraščio žydų kalba STRALN. (Komjaunimui buvo leidžiama dar Komjaunimo Tiesa ir lenkiškai Komsomolska Prawda.) 1940 m. liepos 17 d., t.y. pirmomis okupacijos dienomis, Straln redaktorius Aharon Garon, griežtai pasisakydamas prieš šovinizmą visose jo formose, štai kokius davė pavyzdžius:

'... kai kurie jauni žydai nededa jokių pastangų susidraugauti su lietuviais, nes tu tarpe nesą 'gerų draugų' ... Zasių komsomolas savo tarpan pageidavo tik žydiško jaunimo, nes lietuviai yra chuliganai ... vienas komjaunuolis skundėsi partijos CK nariui: 'Kam jūs paskyrėt draugą sekretorių ir jam mokate 200 lt. mėnesinės algos, jei galėjote tas pareigas pavesti jaunuoliui žydui' ...'

'... Vienas Centro Komiteto narys rado tokią situaciją Panevėžyje: Komsomolo klube prie stalo sėdi komiteto narys žydas, o aplink jį draugai žydai, garsiai kalbėdami 'idiš', tuo tarpu kitoje klubo pusėje sėdėjo komiteto narys lietuvis, o aplink jį būriavosi lietuviai, kalbėję lietuviškai. Tokią situaciją komjaunimo nariai žydai aiškino tuo, kad jiems nimanoma susidraugauti su lietuviais ...'

Levinas komentuoja: 'Reikia prileisti, kad tie pavyzdžiai, nors nėra visuotini, tačiau yra tipiškai žydų-lietuvių santykiams plačioje komjaunimo narių dalyje.'

Man rodos, kad tokie santykiai išplaukė iš po 40 metų pradedamo užmiršti fakto, jog nepriklausoma Lietuva paveldėjo dvi uždaras tautines bendruomenes: lietuvių (gal tiksliau - krikščionių) ir žydų. Tarp savęs jos santykiavo labai mažai, nors paskutiniaisiais metais buvo padaryta nemažos pažangos. Įvykiai Europoje jas stūmė priešingomis kryptimis. Labai suprastinus kalbant, pirmoji žiūrėjo i Hitlerį kaip gelbėtoją nuo komunizmo, antroji priešingai - kas jau vedė prie tragedijos, nors atsakomybė už ją didžia dalimi krinta svetimiesiems.

Pavadinimas lietuviško elemento komsomole 'chuliganais' gali toli neprasilenkti su tikrove. Kokie kiti lietuviai pavergimo pradžioje galėjo prisidėti prie pavergėjų? Galima prileisti, kad tie patys chuliganai, ieškoję pasinaudavimo progos komsomole, vėliau prisidėjo prie žydų šaudymo.

Zinoma, partijai žydų vyravimas pareigūnų tarpe ne-

patiko. Taip, pavyzdžiui, CK 1940 m. gegužės 28 d. (taigi beveik karo išvakarėse) isakė išvalyti nuo 'svetimo elemento' Prekybos Komisariatą, kuriame ypatingai daug buvo žydų ir jo kadrus papildyti iš darbininkų tarpo.

Paleidus senąją Lietuvos komunistų partiją ir jos narius perimant i visasajunginę kompartiją, buvo daromas 'valymas', pašalinant iš jo nepatikimus. Kaip pvz. Levinas mini tūlą Lipšicą, siuvėją iš profesijos, betėjusį aukštas pareigas Lietuvos kompartijoje ir už tai 9 metus praleidusį kalėjimuose. 1937 metais, dar sėdėdamas kalėjime, Lipšicas pasipiktino Maskvos bylomis ir už tai buv išmestas iš partijos. Lietuvą okupavus bolševikams jis nebuvo pripažintas partijos nariu. Už tat jis atsisakė pasiūlyto aukštesnio posto, likdamas paprastu darbininku, laukiančiu suėmimo ir ištėrimo. Tokių buvę i daugiau, teigia Levinas, nurodydamas i tremties 'Lithuanian Encyclopedia' 2 tomą ...

1941 metų pradžioje iš 21 CK partijos narių - 5 buvo žydai, svarbesniam politbiure tik vienas Iteik Meskup, kuris buvo ir antras CK sekretorius. Vienas iš įtakingiausių žydų partijos vadovybės narių buvo TIESOS redaktorius ir pradžioje 'mažumų ministeris' Henrikas Zimanas.

1941 m. paskutiniame Lietuvos kongrese, įvykusiam vasario 4-9 dienomis, Sniečkus kritikavo partijos funkcionierius žydus už neisileidimą lietuvių ir lenkų i partiją. Po to pasigirdo savikritika. Pvz. DER EMES 1941 m. balandžio 6 d. pranešė iš Jonavos: 'Jaučiamas tam tikras sujūdimas pritraukti daugiau naujų narių (i partiją), tačiau neapsėita čia be trūkumo: labai

mažai pasistengta i partiją pritraukti daugiau lietuvių.'

1941 m. pradžioje Kauno rajone žydai sudarė 13% partijos narių, 42% buvo rusų, 41% - lietuvių ir 4% - kitų tautybių. Žodžiu, ne lietuviai buvo šeimininkai.

Beje, kai kurie partijos 'centriniai vadai', pastebi Levinas, buvo vedę žydes. pvz. Sniečkus, Didžiulis ir Gailevičius.

Rašydamas apie veiklą profsajungose D. Levinas pastebi, kad profsajungų aktyvistai dažnai būdavo patelkiami įvairiems uždaviniais: imonių nusavinimui, rinkimų propagandai, demonstracijų apsaugai, talkininkauti derliaus nuėmimo ir pan. - ...'net tremiant žmones i Sibirą'.

Tokiu būdu darbininkai ir tarnautojai žydai net neįstoje i partiją gavo progos, ar buvo priversti, dalyvauti naujo režimo socialiniuose ir politiniuose užsimojiniuose. 'Nors tą pati galima pasakyti ir apie ne žydus' - aiškina Levinas, - 'žydų mažuma buvo dar daugiau nekenčiama lietuvių, kuriems nepatiko sovietų režimas.'

'Faktinai' - sako jis - 'lietuvių nepasitenkinimas dėl trumpo nepriklausomybės netekimo iki tam tikro laipsnio buvo nukreiptas prieš žydus. Ta ne apykanta ir nepasitenkinimas (frustration) išsiliejo, kai naciai okupavo Lietuvą ... Tai buvo svarbus faktorius žydų-lietuvių santykiuose tame baisiame Lietuvos žydijos istorijos perijode.'

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Praktiškas ir naudingas siuntinys 1 — 1981.

3 m. šilkinio geriausios rūšies aksomo suknelė; 3 m. vyriškai arba moteriškai eilutei vilnė medžiaga su įaudimu "All wool made in England"; vyriški išėiginiai marškiniai arba bliuskutė; vyriškas arba moteriškas nertinis; "Wrangler" arba "Levi" jeans, denim arba rumbuoto velveto; medžiaga dėl dviejų puikių suknelių arba 2 svarai vilnė su mohair siūly.

Šio siuntinio kaina su maitu ir persiuntimu \$320.00.

I šį siuntinį dar galima dadėti 8 svarus įvairių prekių: medžiagos galima dadėti 3 m. ir dirbtinio minko kailio paltui 3 jardus.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kainos su maitu):

Avikailiai, ilgi arba ¾, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušas, kailio kalnierių, sveria 5 sv.	\$220.00
Geriausios rūšies avikailiai, tikro kailio, ¾, sveria 5 sv.	600.00
Dirbtinio minko kailis paltui, 3 jardai, De-lux, sveria 6 sv.	100.00
Dirbtinio minko kailis paltui, 3 jardai, Ranch, sveria 6 sv.	86.00
Jeans "Wrangler" arba "Levi", siuntinyje gali būti dvi, viena pora, sveria 2 sv., kaina už vienas	40.00
Jeans, rumbuoto velveto, siuntinyje gali būti dvi, kaina už vienas	42.00
Vyriškas arba moteriškas megstinis, sveria 1½ sv.	40.00
Vilnė arba šilkinė skarelė	12.00
Telescopis lietsargis, sveria ½ sv.	13.00
Vyriški arba moteriški odiniai pusbačiai, sveria 1½ sv.	50.00
Puiki medžiaga suknelė	32.00
Angliška medžiaga eilutei	60.00
Angliška medžiaga eilutei	70.00
Angliška medžiaga eilutei	96.00
Aksomo medžiaga eilutėms, 3 m., dvigubo pločio	80.00
Kalkuliatorius T1 — 33, Texas	57.00
Kalkuliatorius T1 — 51 — 111, profesionalinis	100.00
Stetoskopas, Littmann	62.00

Šie maisto produktai galima siųsti su rūbais: ½ sv. arbatos — 4.00, ½ sv. nescafes — 6.00, 1 sv. pupelių kavos — 7.00, 1 sv. šokolado — 7.00, 40 cigarečių — 5.00.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra reikia pridėti persiuntimui \$42.00.

Pasiunčiame pramoginės ir kitokios muzikos plokšteles.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, tarpininkaujame išsiruvinant Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, pasiunčiame palikimus i Lietuvą prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.
(Z. Juras)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB,
ENGLAND. Tel. 01 460 2592.

THE HOSPITAL FOR SICK CHILDREN provides specialty care for infants, children and adolescents. Full and part time positions available for RN's, PT's, OT's and Speech Pathologists. Call or send resume to: THE HOSPITAL FOR SICK CHILDREN, Personnel Dept., 1731 Bunker Hill Rd., N.E., Washington, D.C. 20017 ((202) 832-4400. (36-42)

LEE C. MOORE, CORPORATION

Needs for steady work
Must have shop experienced
structural layers out
Structural fitters
STEADY WORK FOR QUALIFIED MEN AND FRINGE BENEFITS
Visit Plant
4201 Grand Ave., Neville Island
Pittsburgh, Pa. 15225
or phone 1-412-331-4700 for interview
A secure place to work
Equal Opportunity Employer (34-40)

TOOL DESIGNERS

We have several immediate openings for Tool Designers with experience in the design of tools, fixtures, 'gauges, cutting tools and jigs. In addition, should be able to analyze sketches, drawings, and process sheets. Should also be able to make revisions or changes to tooling design and be able to interface with manufacturing engineers on more complex tooling designs.

If you have these capabilities and 3-5 years of practical job knowledge in tooling design, we can offer you a career in a highly growth oriented environment. We also can offer you a competitive salary and an outstanding benefit package. For immediate consideration, please forward your resume with salary requirements in confidence to: Manager, Personnel

Williams International
(Formerly Williams Research Corporation)
P.O. Box 200 • Walled Lake, MI 48088

Equal Opportunity Employer

PUTNAM

DR. JONO BALIO
TAUTOSAKOS
KAMBARYS ALKOJE

Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvo — Alkos namuose, Putname, esančiuose šalia "Putnamo" seselių vienuolyno sodybos, rugsėjo 14 d. atidarytas Dr. Jono Balio Tautosakos Kambarys. Pats dr. Balys, atvykęs Putnaman, kambaryje sutvarkė savo Alkai perleistus tautosakinius archyvus.

I Tautosakos kambario atidarymą buvo sukviesta daugiau kaip tuzinas seselių ir vietos lietuvių, pasireikšiančių spaudoje, kultūriname ir visuomeniniame darbe. Atidarymo kalboje Alkos direktoriato vicepirm. dr. J. Kriaučiūnas padėkojo prof. dr. Baliui už nuolatinį Alkos rėmimą, nes jis parėmęs Alką daugiau kaip 3000 dolerių.

Priestato, prie senojo pastato, vidus baigtas įruošti. Tai įgalino Alkos pastatų grindų plotą padidinti iš 2400 kvadratinų pėdų į 8800 kvadr. pėdas. Pastatų rūšys jau naudojamas. Jame gavo kambarėlį Lietuvos Vyčiai savo archyvams talpinti. Atskirame kambarėlyje patalpinti ir prel. J. Juro (praėjusiais metais mirusio) archyvai. Spintoje patalpinti Jono Kario, išleidusio veikalus apie Lietuvos pinigus ir numizmatiką, archyvai ir lituanistas Antanas Mažiulis čia perkelia savo archyvus.

Pagrindinė pastato salė talpins biblioteką.

Alka ir toliau reikalinga visų lietuvių paramos, tiek lietuviškos kultūros daiktiniais rinkiniais, tiek finansiniais jai padėti. Daiktiniai rinkiniai gali būti: visokios lietuviškos ar apie Lietuvą knygos, brošiūros, pamfletai, bažnyčių biuleteniai, visokia spauda, seni laiška ir susirašinėjimai (su vokais), fotografijos, dailės ir tautodailės dirbiniai, lietuviškos visokio laiko plokštelės, tautiniai rūbai ir tautiniais rūbais lėlės (pastarųjų dviejų ypač trūksta) ir pan. Finansinė parama reikalinga Alką sutvarkyti viduje ir ją išlaikyti.

Paremkime Alką visi, tęskime ir užbaikime pradėtą darbą — lietuviškos kultūros rinkinių apsaugojimą. Adresas: Alka, P. O. Box 608, Putnam, Conn. 06260.

J. Kr.

WANTED JOURNEYMEN
OR 1ST CLASS SKILLED
MACHINISTS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. LARGE MACHINE SHOP — Has immediate opening for machinists on 1st & 2nd shift. Must have at least 5 yrs. exper. Capable of reading blueprints, operating Boring Mills (vertical & horizontal), milling machines & lathes (large & small). Job shop work, not production. Top wages & benefits. Excellent future & job security with fast growing company. Qualified persons only apply at:

BESCO, INC.
2525 W. EDGEWOOD AVE.
JACKSONVILLE, FLA. 32209
Equal Opportunity Employer
(36-42)

Sėkmingas Margučio koncertas

Volungė — Toronto lietuvių pasididžiavimas

Antanas Juodvalkis

Volungės choras, solistai ir akompaniatoriai: Paulius Vytas, Dalia Viskantienė, Darius Lapinskas, Audronė Gaižiūnienė-Simonaitytė, Jonas Vaznelis, Nerija Linkevičiūtė ir Algirdas Brazis. P. Malėtos nuotr.

Seniausia lietuvių radijo valanda MARGUTIS, veikia penkiasdešimtuoju metų. Jos veiklą atžymėti, vedėjas Petras Petrutis šiais metais suruošė kelis renginius ir numato dar daugiau, kaip daugeliui yra žinoma, Margučio steigėjas yra kompozitorius Antanas Vanagaitis. Apie A. Vanagaitį ir jo veiklą Amerikoje, reikia ištisios studijos ar bent atskiros straipsnio, netelpančio į šio koncerto apžvalgos rėmus. (Yra išleista A. Vanagaičio monografija 1954 m.).

Antano Vanagaičio kūrinių koncertas įvyko š. m. rugsėjo 27 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Koncertą išpildė solistai Algirdas Brazis, Audronė Gaižiūnienė-Simonaitytė, Nerija Linkevičiūtė ir Jonas Vaznelis, akompanuojami kompozitoriaus Dariaus Lapinsko ir Toronto mišrus choras VOLUNGĖ, diriguojama Dalia Viskantienės ir akompanuojama Paulaus Vyto.

Uždangai prasiskleidus, pilną žiūrovų salę, maloniai nustebino dailiai apsirengusių, jaunų veidų, choras. Jaunystė tiesiog tryško iš 16 merginų ir 12 vyrų veidų, kurie sudarė Volungės chorą. Įeinančią jauną dirigentę Dalią Viskantienę, publika sutiko plojimų audra. Programą pradėjo dainų pyne, kurioms fortepijones išžangas paruošė muzikas Jonas Govėdas.

Po jų scenoje pasirodė solistas Jonas Vaznelis, padainavęs VI. Jakubėno Dzūkų kraštą ir D. Lapinsko Beržą, o solistė Audronė Gaižiūnienė-Simonaitytė — Svyruonėlį ir Dobilėlį.

Pirmąją koncerto dalį užbaigė Volungės choras, padainavęs Vėjužėlį ir Saulėlydžio giesmę.

Po pertraukos ir vėl pasirodė Volungė padainavusi Muzika-muzika ir kartu su soliste A. Gaižiūniene — Tu ir aš. Solistė Nerija Linkevičiūtė padainavo — Aš bijau pasakyti ir Mamytė,

o solistas Algirdas Brazis — Litai ir Dul-dul, dudelė. Pastarieji abu solistai padainavo duetu Nakties svajonė. Koncertą užsklendė Volungės choras padainavęs Laisvės varpą, Maldą ir Ei, pasauli!

Solistus ir chorą publika priėmė labai šiltai, girdėjo si biso šauksmas, tik į tai nereagavo. Į plojimus atsiliepė trumpais pasirodymais, bet į pakartojimą ar naujo dalyko išpildymą nesileido priprašomi. Publika ypač patiko paskutinė Volungės giesmė — Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenu-rimsim! Plojimui ir šauksmams nenurimstant, prasiskleidus uždangai, pasirodė visi solistai ir pradėjo plaukti į sceną gėlės, atrodė, kad prašymas dar ką nors padainuoti, yra beviltiškas. Tik visiems atsisveikinus ir solistams apleidus sceną, pasirodė energingoji dirigentė Dalia Viskantienė ir pakartojė paskutinę giesmę — Ei, pasauli! Kon-

certo dalyviai nesigailėjo katučių ir valiavimų.

Taip nejučiomis prabėgo pora malonių valandų, besiklausant skambių A. Vanagaičio kūrybos gabaliukų. Ši dainos popietė parodė, kad dar tebėra gyva Antano Vanagaičio dvasia, kurią sumaniai ir neatlaidžiai givina Margutis, vadovaujamas Petro Petručio.

Koncerto programa sudaryta apgalvotai ir prasmingai. Solistų įtarpos labai praturtino ir pajavirino visą programą. Didžioji šio koncerto programos atlikimo našta, atiteko Toronto mišriam chorui VOLUNGĖ. Chicagos visuomenė prisimena prieš du ar tris metus, tuo pačiu vardu koncertavusį moterų dainos vienetą, vadovautą tos pačios dirigentės Dalia Viskantienės. Praplėstas ir jaunas mišrus choras, teikia daugiau vilčių išsilaikyti ilgesnį laiką. Toronto lietuviai gali didžiuotis, turėdami tokių puikų, jaunystę žydinti chorą. Laisvųjų lietuvių sostinė Chicago tuo negali pasigirti, nors buvo bandyta ir tebėra daromos pastangos jauną chorą turėti. Linkime ištvermės ir ryžto puoselėti ir skleisti lietuvių dainas po platųjį pasaulį.

Koncertas praėjo sklandžiai ir apsiėjo be kalbų, pristatymų ir pranešimų. Pasirodo, kad gerai paruošta programa gali atstoti kalbas ir pravedėjas.

Dar žodelis apie programą. Programą sudaryta iš 8 puslapių, kurių 4 skirti Antano Vanagaičio veiklai ir kūrybai. Šią vertingą apžvalgą parašė Juozas Kreivėnas.

"THE MUSIC OF
LITHUANIA"

Seton Hall Universiteto radijo stoties WSOU-FM vadovybė praneša, kad po trumpos pertraukos, vėl reguliariai transliuoja nuo rugsėjo 16 d. lietuvišką radijo programą, anglų kalba. Programos pavadinimas tas pats, kaip per 15-ka metų buvo: "The Music of Lithuania".

Programa girdima nauju ir patogiu laiku: kas trečiadienio vakarą, 6:05 iki 7:00 valandos, 89.5 FM bangą. Jai vadovauja prof. dr. Jokūbas J. Stukas, kuris jau 17 metų profesoriauja Seton Hall Universitete. Programos tikslas: supažindinti plačią Didžiojo New Yorko ir New Jersey visuomenę su Lietuvių kultūra, veikla ir troškimais. Kiekvieną savaitę bus duodamos lietuviškos dainos ir kūrinių, ir bus kalbama apie lietuviškąją kultūrą, lietuvių istoriją, kalbą, papročius, ir kovą už laisvę ir nepriklausomybės atgavimą.

Antano Vanagaičio įsteigtos Margučio imperijos buvusieji ir dabartiniai vadovai, susitikę Margučio koncerte 1981. IX. 27 Jaunimo Centre, Chicagoje. Iš kairės: Valdas ir Alma Adamkai, Jozefina ir Antanas Lapinskai, Janė Linkuvienė, gen. konsulė Juzė Daužvardienė, Vladas Vijeikis, Verna Olienė ir dabartinis vadovas Petras Petrutis. P. Malėtos nuotr.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

AUSTRALIJOJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

VYR. SKAUTININKAS BRONIUS ŽALYS

Ne vieną kartą ir ne vienais metais, stovyklaujant skautų stovyklose, man ir mano virtuvės personalui jau senai pabaigus darbą, pasidžiaugus vakariniu skautų laužu, besiklausant naktinių australiškų miško gyvūnų garsų, labai dažnai, netoli buvusioje spaudos ir informacijos palapinėje girdėdavosi rašomos mašinėlės klegsėjimas. Ir ten, nakties ramybėje, gimdavo sekančios dienos stovyklos laikraštis, nemažai laužo medžiagos, aprašymai kitai lietuvių spaudai ir daug kas kita. Viso to kaltininkas ir redaktorius, Australijos, o ypatingai Sydnėjus, lietuviams ir skautams, labai gerai žinomas buvo vyr. skautininkas Bronius Žalys. Prieš kelias savaites jis sulaukė gražios 60-ties metų savo gyvenimo sukakties. Pažiūrėjus į šį, taip jaunai atrodantį, liekną skautą, nepasakytum ir niekam neduotum jam to brandaus amžiaus. Visuomet linksmas, nemokantis pykti, gyvenanti gražiomis skautiškomis idėjomis, jis jas įvedė ir į savo kasdieninį gyvenimą, kas, žinoma, jį daro ne tik dvasiniai, bet ir fiziniai taip stiprų ir skautiškai jauną.

Bronius Žalys ne vien tik žinomas skautas yra. Čia, Gimęs Panevėžio apskrityje, vėliau mokėsi Biržuose, vokiečių laikais dalyvavo antinacinėje rezistencijoje, vėliau gyveno Vokietijoje, Norvegijoje ir Belgijoje, kol 1949 metais atvyko į Australiją, apsigyveno a m a s Sydnėje. Dirbdamas čia, jis baigė australiškąją gimnaziją ir vėliau pašto institutą, gaudamas valdininko darbą pašte.

Jau nuo pat jaunystės pradėjo labai domėtis skautavimu ir spauda, į skautus Biržuose įstodamas vos 13-ko metų. Vokietijoje sukūręs skautišką šeimą su Lida Gaidžionyte, jis skautavimo nepalikęs visą savo gyvenimą, net ir Belgijos anglių kasyklose, jis buvo įsteigęs skautų Vyčių draugovę "Lituanica".

Gyvendamas Sydnėje, jis ėjo daug atsakingų pareigų. 1953 metais įsteigė čia skautų vyčių "Geležinio Vilko" būrelį, buvo draugininkas, vėliau pakeltas į paskautininkus, skautininkus ir vyr. skautininkus. Buvo rajono vadeiva ir šiuo metu yra LSS Australijos rajono vadas.

Be skautavimo jis labai domisi spauda. Jau 1933 metais jis buvo pradėjęs rašyti į "Jaunąjį Ūkininką" ir kitus jaunimo laikraščius, kai po karo, jis labai artimai iš Norvegijos, Belgijos ir vėliau Vokietijos, bendradarbiavo tuometinėje mūsų spaudoje. Neatsilieka jis ir Australijoje. Yra abiejų mūsų laikraščių nuolatinis bendradarbis ir jau 10-tį metų yra "Skautų Aido" ir "Mūsų Vytis" redakcijos narys, kai 14-ka metų jis redagavo Australijos mėnesinį skautų žurnaliuką "Pėdsekis". Sunku būtų išvardinti jo skautiškąjį spaudos darbą, nes, kur tik jos reikia, ten yra ir Bronius Žalys.

Be šių visų gerųjų sukaktuvininko savybių, jis yra ir mūsų poetas ir tai nepradedantis, bet jau gilia vagą poezijos baruose išvareš. Jis ypatingai domisi istorija ir archeologija ir labai dažnai jo kūryboje matosi šios temos. Su savo poezija jis jau pasirodė Plunksnos klubo leidinyje-almanace "Plunksna ir žodis", Australijos lietuvių metraštyje, poetų antologijoje "Terra Australija", išeivijos poezijos antologijoje "Tretieji vainikai", "Mūsų Pastogėje", "Tėviškės Aiduose" ir kitur. Šiuo metu spaudai yra parengta jo poezijos rinkinys "Dainas dainuoja vėjai".

Australijos lietuvių visuomeniniame gyvenime jis ir yra ne naujokas. Bankstowno apylinkės steigėjas, Kultūros Tarybos, Krašto Valdybos, Jaunimo Komisijos, Lietuvių Dienų, žurnalistų S-gos, Plunksnos klubo, Literatų Būrelio ir daug kitų organizacijų steigėjas ar narys, tai vis niekada nepavargstantis ir jokiam lietuviškam darbui neatsis-

kantis — Bronius Žalys.

Sveikinant mielą kolegą jo sukaktuvine proga, aš tenoriui jam tik palinkėti, kad jo toks sėkmingas ir gražus lietuviškas darbas dar ilgus, ilgus metus būtų kaip gražus pavyzdys ir ta graži lietuviška - skautiška liepsna terodytų kelią mūsų priaugančioms lietuviškomis kartoms.

PIKTŽOLĖS VILNIAUS AUŠROS VARTUOSE

Jau kuris laikas bendruomenės laikraštyje "Mūsų Pastogėje" eina atkara iškarpa J. Krupavičiaus prisiminimų aprašymas "Piktžolės Vilniaus Austros Vartuose". Buvęs Lietuvos policijos valdininkas ir pirmosios atgautojo Vilniaus nuvados viršininkas, šiuo metu gyvenantis tolimajame Perth'o mieste, labai įdomiai aprašo savo darbą Vilniuje, pirmuosius susikirtimus su lenkais, jų pradžioje daromus įvairius lietuviams kenksmingus darbus, kuriuos vėliau jo vadovaujami policininkai sutvarkė ir Vilnių labai apšvarino. Rašydamas gana paprastu vaizdžiu stiliumi, J. Krupavičius pateikia daug gyvenimiškių to laiko faktų, kurių, ypatingai jaunesnioji karta, niekada nebuvo girdėjusi ir su įdomumu juos skaito.

J. Krupavičius, policijos

valdininkas Vilniuje, šiuo metu pensininkas, kaip pavyzdys, galėtų būti ir kitiems vyresniosios kartos atstovams, kurie turėdami įdomesnių savo gyvenimo pergyvenimų, ypatingai iš Lietuvos, galėtų jais pasidailinti ir su kitais, ypatingai jaunimu. Jau daug mūsų žinomų žmonių nukeliavo į Anapilį, nepalikdami savo įdomių išgyvenimų aprašymų, kurie, ne tik kad būtų buvę įdomūs skaityti, bet ateityje būtų buvę ir mūsų istoriniai faktai.

**WANTED JOURNEYMEN
ALL AROUND MACHINIST**
Must have job shop experience. Be able to set up work from blue prints & close tolerance.
Up to \$12.50 per hour, plus overtime for experienced men. Paid vacation; profit sharing, air condition shop.
APPLY CALL OR WRITE to:
ESCO INC.
5407 GLENMONT
HOUSTON, TEXAS 77081
713-666-3951
Equal Opportunity Employer (33-39)

**OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP**
For 340 bed general hospital to work and live in small congenial community
**REGISTERED MEDICAL
TECHNOLOGISTS ASCP**
Immediate openings in most areas. Salary commensurate with experience & ability. Also
REGISTERED NURSES
For all services and all shifts. Good starting salary plus shift differential. Apply call or write to Personnel Director
606-329-2133
KING'S DAUGHTERS' HOSPITAL
P. O. Box 151
Ashland, Ky. 41101
An Equal Opportunity Employer (35-41)

**OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES**
To work and live in a small Congenial community and a fully accredited 36 bed Rural Hospital situated in a lovely Farming Valley, 3000 elevation. Mild Year Round climate. Winter sports in adjacent mtn range. Xint schools thru Jr. college.
**STAFF NURSES
MEDICAL/SURGICAL
NURSES & OR NURSES
HEAD NURSES
&
REGISTERED PHYSICAL
THERAPIST**
Good starting salary. Liberal personnel Policies.
APPLY CALL OR WRITE TO:
DIRECTOR OF NURSES
**MT. GRAHAM COMMUNITY
HOSPITAL**
1600 20TH AVE.
SAFFORD, ARIZONA 85546
602-428-1171 (36-39)

**JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VĀRVĒJIMĀ, KREIPKĪTĒS I**

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir KUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 2222 West Chicago Ave.....	312-227-4850
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa., 19013 — 2819 W. 3 St.	302-478-2871
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8500
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

SHEETMETAL SCHEDULER

MUST BE ABLE TO PLAN AND LOAD SHEETMETAL DEPARTMENT (DAYS).

ALSO NEED EXPERIENCE
SHEETMETAL OPERATORS
SPOT WELDERS

BRAZERS

PAINTERS

(DAYS & NIGHTS)

STEADY WORK. SOME OVERTIME AND BENEFITS.

NORTHROP INC.

302 Nichols Drive

Hutchins, Texas 75141

214-225-7351

EOE

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

BALFO RUDENS VAJUS

Kiekvienais metais spalio mėnesyje visoje Amerikoje, šimtai pasišventusių artimo pagalbai asmenų, beldžiasi į lietuvių duris, prašydami padėti į vargą patekusiems tautiečiams. Aukų rinkėjai savanorišku idealistiniu darbu sutelkia į BALFo Centrą šimtatūkstantinę sumą, kuri paskirstoma į vargą patekusiems tautiečiams pagelbėti.

Chicago apskrities valdyba Balfo rudens vajų atidaro specialiai sušauktame skyrių atstovų ir rinkėjų susirinkime. Šių metų rudens vajuos atidarymo susirinkimas įvyko rugsėjo 27 d. šaulių V. D. rinktinės salėje, Chicagoje. Susirinkimui pirmininkavo pats apskrities valdybos pirm. Stasys Vanagūnas, o sekretoriavo Grožvyda Giedraitytė.

Žodį tarė ir aukas įteikė šios organizacijos: Lietuvių Prekybos Rūmų ir Sandaros vardu T. Kuzmienė, Dzūkų draugijos ir žemaičių klubo — J. Skeivys, Marquette Parko namų savininkų d-jos — S. Patlaba, šaulių V. D. rinktinės — J. Mackonis, miškininkų draugijos — V. Žemaitis, Pensininkų — J. Blažys, Moterų klubo — A. Daukus ir kt.

BALFo seimo, įvykstančio š. m. spalio 24-25 d. d. Detroite, reikalu kalbėjo pirm. A. Vanagūnas ir vėliau Centro valdybos pirm. Marija Rudienė. BALFas suaukotas pinigais išleidžia šalpos reikalams, todėl nei kelionės, nei nakvynės bei kitų išlaidų skyrių atstovams negali apmokėti. Kvietė savo lėšomis vykti į seimą ir dalyvauti BALFo reikalų svarstymuose. Norintieji dalyvauti seime ir vykstantieji savo priemonėmis-automobiliais, prašomi registruotis BALFo raštinėje. Pateikė lėktuvų ir autobusų kainas bei viešbučiuose nakvynių išlaidas.

Centro valdybos išd. K. Čepaitis pateikė 1980 metų pajamų-išlaidų apyskaitą, patikrintą viešojo atsiskaitymo inspektorių. Chicago apskr. valdybos išdininkas B. Andhriukaitis pranešė, kad 1981 m. gegužinė davė 2500 dol. gryno pelno. 1980 metų apskr. valdybon įplaukė 43,043 dol. suaukotų gerąsirdžių lietuvių. Pageidauta Centro valdybos ir apskr. valdybos apyskaitas skelbti finansinio vajuos skelbiamuose sąrašuose.

Apie vajuos vykdymą kalbėjo didžiausio Marquette Parko Nr. 5 skyriaus pirm. Juozas Mackevičius. Prašė rinkėjus sąžiningai atlikti pasiimtas pareigas, būti kantriais ir atlaidžiais. Vajuos vykdymą reikia pradėti tuojau, kol orai gražesni ir dienos ilgesnės.

BALFo Centro valdybos pirm. Marija Rudienė užtikrino skyrių valdybas ir visus talkininkus, kad jų darbas yra matomas ir nuoširdžiai vertinamas. Tik lietuvių dosnia auka ir visų įdėtas darbas nevienam Sibiro tremtiniui ar kaliniui palengvina sunkų gyvenimo kelią.

M. Rudienė pristatė neseniai iš ok. Lietuvos pasitraukusį dr. Kazį Eringį. Dr. K. Eringis dėkojo BALFui ir ypač Marijai ir Antanui Rudžiams už jų globą. Pastebėjo, kad panašios įstaigos ok. Lietuvoje nėra, nes viską yra užgrobusi valstybė ir vargšais mažai tėsirūpina. BALFo veikla yra iškilusi virš visko ir parodo artimo meilę ir pasiaukojimą. Tai humanizmo veikla.

Pirmininkaujantis stengėsi susirinkimo neužtęsti ir tuščioms kalboms laiko neaikvoti, nes laukė kitas svarbus renginys — Margučio ruošiamas A. Vanaigčio kūrinų koncertas.

Po susirinkimo įvyko vaišės, kurias jau 5-tas kartas

Sol. Marytė Bizinkauskaitė atliks meninę programą Lietuvių Fondo pokylyje š. m. lapkričio 7 d. R. Patterson nuotr.

finansuoja Midland taupymo ir skolinimo bendrovės prezidentas adv. Frank Ziogas. Pirm. St. Vanagūnas dėkojo adv. F. Ziogui už nuolatinę paramą ir kvietė visus susirinkusius savo santaupas laikyti Midland bendrovėje. Vaišes paruošė Elena Pajadienė (šeimininkė), Salomėja Januškienė (pad.) Anelė Mackevičienė, Grožvyda Giedraitytė, o prie gėrimų — Kostas Repšys.

BALFo vajuos vykdytojams ir aukų rinkėjams linkime sėkmingai atlikti pasiimtas pareigas, o visiems aukotojams būti dosniems ir maloniai priimti pasibėdusius į buto duris. Atsiminkime, kad rinkėjai neturi asmeniškos naudos, o gaišta laiką artimo meilės vedini. Geriau yra duoti, kaip prašyti. Tad ir duokime.

P. S. BALFo Chicago apskr. valdyba kiekvienais metais išleidžia aukotojų sąrašą - apyskaitą. Gerai,

kad skelbiami aukotojai ir surinktos sumos, bet pasigendama pagrindinės informacijos: BALFo Centro valdybos pareigūnų ir būstinės adreso ir telefonu, apskr. valdybos narių sąsąto ir adreso, suvestinės pinigines apyskaitos Centro ir apskrities.

Būtų naudinga prie kiekvieno skyriaus turėti bent pirmininko pavardę ir adresą, kad reikalui ištikus, žmonės žinotų kur kreiptis. Leidžiama apyskaita - aukotojų sąrašas yra reikalingas ir tik reikia šį tą papildyti ir padaryti BALFo informaciniu šaltiniu.

LIETUVIŲ FONDO VAJAUS POKYLIS

Lietuvių Fondas kiekvienais metais vykdo naujų narių ir turimų įnašų padidinimo vajų. Šių metų metinio vajuos pokylis įvyks lapkričio 7 d. (šeštadienį), 7 val. vak. gražioje ir visiems lengvai pasiekiamoje vietoje — Oak Lawn Tower Inn Grand Ballroom salėje (9333 So. Cicero Ave., Oak Lawn, Ill. 60453, telefonas 425-7800).

Meninę programą atliks trečios kartos lietuvaite solistė Marytė Bizinkauskaitė iš Brocktono, Mass. Chicagoje ją esame girdėję komp. Jeronimo Kačinsko kūrinų koncerte, kurį išpildė Berkeley muzikos kolegijos choras 1980. X. 25. Šokiams gros Korp! Neo-Lithuania orkestras, vadovaujamas Algio Modesto.

Pakvietimus į pokylį galima įsigyti Lietuvių Fondo būstinėje (2422 W. Marquette Rd., Chicago, Illinois 60629, telef. 925-6897) ar Vaznelių prekyboje — Gift International. Nauji ar esamieji nariai įnešę 200 dol.

gauna vieną bilietą nemokamai. Įnešę 100 dol. primoka pusę įėjimo kainos — 15 dol.

Dalyvaukime Lietuvių Fondo pokylyje, stokime nariais ir didinkime turimus įnašus.

MARGUČIO SUKAKTUVINĖ PUOTA

Vos nuskambėjo Margučio ruoštas komp. A. Vanaigčio kūrinų sėkmingas koncertas, jau rengiamasi platesniam Margučio veiklos paminėjimui.

Komisija, vadovaujama dr. Leono Kriaučeliūno, š. m. spalio 24 d. Jaunimo Centre, Chicagoje ruošia puotą paminėti Margučio 50 metų veiklos sukaktį. Programa bus originali, o šokiams gros žinomas ir visų mėgiamas Korp! Neo-Lithuania orkestras, vad. A. Modesto.

Bilietai pas komisijos narius, Margutyje ir Vaznelių prekyboje. Kviečiami dalyvauti rengiamoje Margučio puotoje ir paremti gyvą lietuvišką žodį, skleidžiamą radijo bangomis. Margutis, vadovaujamas Petro Petručio, mielai patarnauja lietuvių organizacijoms, ruošiant įvairius renginius ar susirinkimus, todėl organizacijų vadovybės turėtų paremti Margutį.

• **Lietuvių Tautinių Namų** Chicagoje dešimtmetis. Šia proga šių namų salėje, kuri šią vasarą pagrindinai atnaujinta, rengiamas minėjimas - vakarienė. Vakarieneje kviečiami dalyvauti visi LTN nariais su šeimomis ir visi šių namų rėmėjai. Vakariene 1981 m. spalio 10 d. 7:30 val. vak. (Salės iškilmingas atidarymas buvo 1971 m. spalio 16 d.). Vakarienos metu numatoma trumpa humoristinė programa. Įėjimas, vakariene ir šokių muzika asmeniui — \$12.50. Iš anksto registruotis telefonais: pas Visockius — 737-1697 arba pas Modestus — 471-0881.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

WANTED JOURNEYMAN MODEL MAKER

We are seeking an experienced individual to build prototype furnaces and air conditioners. Successful applicant will have a working knowledge of welding, brazing, sketching, reading blueprints; part fabrication, layout and template work; dies and jigs. Must also use small sheet metal tools; operate brake press, punch press, lathe, milling machine and surface grinder.

Excellent salary and company paid benefits.

FOR CONFIDENTIAL INTERVIEW
CONTACT MRS. EVANS

314-771-2410, ext. 318.

INTERTHERM, INC.

An Equal Opportunity Employer
M/F/H

(39-42)

Toronto mišrus choras VOLUNGĖ Margučio ruošto koncerto metu 1981. IX. 27 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. P. Malėtos nuotr.

Galerijoje, 744 N. Wells St., Chicagoje nuo spalio 6 iki 25 d. vyksta dail. Vytauto Igno darbų paroda. Svečių sutikimas su vynu ir sūriais įvyks spalio 9 d., penktadienį, nuo 5 iki 9 v. v.

FILMAS APIE ATOSTOGAS LAIVE

Jaunimo Centro moterų komiteto rūpesčiu ir Amerikos kelionių biuro talka, š. m. rugsėjo 25 d. Jaunimo Centro kavinėje buvo parodytas filmas apie atostogų praleidimą keliaujant liuksusiais laivais.

Pirmoje dalyje, kuriai vadovavo Aleksas Lauraitis, parodė filmą iš praėjusiais metais įvykusios ekskursijos po Karibų salas. Ekskursiją organizavo ir jai vadovavo PLB vicepirm. dr. Algis Paulius, per lietuvių vadovaujamą American Traveler biurą. Filmoje matėme tokios paskirties laivuose esamus patogumus, linksmi nusiteikusių lietuvių keleivius - atostogautojus. Al. Lauraitis pastebėjo, kai lietuvių susimeta didesnis būrelis, tuoju suskamba lietuviška daina, kai susirenka bent trys vyrai, prasideda politika ir pasaulio bei lietuvių reikalų tvarkymas, kai du jaunuoliai nuošalesniame kampelyje susiduria, pradeda rodytis pirmieji meilės daigai.

Savaitė atostogų patogiai laive-viešbutyje, prabė-

ga smagioje nuotaikoje, ypač kai yra didesnis lietuvių skaičius. Užsimezga naujos pažintys, išsivysto draugystė, atsinaujina ryšiai. Filmas nėra aukštos kokybės, bet pamatėme keleivių nuotaikas ir vaizdus.

Antrajai vakaronės daliai vadovavo Laima Luneckienė ir parodė filmą apie laivą, jo įrengimus ir gyvenimo sąlygas. Prieš pradėdama filmo rodymą, Laima Luneckienė padarė platoką įvadą apie š. m. gruodžio 5 d. organizuojamą ekskursiją ir aplankysimas salas. Kelionės metu bus aplankytos šešios salos: San Juan (Puerto Rico), St. Lucia, Barbados, Guadeloupe, Antigua ir St. Thomas. Suglaustai paminėjo istorinę tų salų praeitį, esamus žmones ir gyvenimo sąlygas. Filmas ir žodis buvo skirtas propaguoti organizuojamą ekskursiją ir kviečiantis toje dalyvauti.

Šią ekskursiją organizuoja PLB ir PLJS vardu vicepirm. dr. Algis Paulius, per American Travel Service Bureau, 97 27 So. Western Ave., Chicago, Il. 60643. Suinteresuotus nedelsiant pra-

šoma registruotis nurodytu adresu.

I vakaronę, be ypatingo skatinimo, susirinko įprastas žmonių skaičius (apie 100). Dalyviai susipažino, kaip atostogos praleidžia liuksusiniuose laivuose, praplaukiant salas pasigrožėjo maloniais vaizdais.

Svečių sutikimu ir vaišėmis rūpinosi Jaunimo Centro moterų komiteto narės, o visas gautas pajamas kelionių biuras paaukojo Jaunimo Centrai.

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP

DIRECTOR OF NURSING SERVICE

Full-time, salaried position is available in 200-bed, Intermediate Care Facility. Currently licensed R.N. (Ohio) having supervisory experience and knowledge of Ohio L-T care Standards is required.

Also

REGISTERED NURSES OR LPN's with Pharmacology FOR 3-11 SHIFT.

Good starting salary. Liberal Policies and fringe benefits.

APPLY CALL OR WRITE TO PERSONNEL DIRECTOR MOUNT ALVERNA HOME, INC.

6765 STATE ROAD
PARMA, OHIO 44134
(216) 843-7800

An Equal Opportunity Employer (37-39)

■ laiškai Dirvai

KADA PRITRUKSTAME KANTRYBĖS

Gyvendamas aukštinio saulėlydžio laikotarpį turiu daug laiko paskaityti lietuvišką ir nelietuvišką spaudą. Straipsniai, jeigu logiškai ir įdomiai parašyti, visi mielai priimami dėmesin. Geri senieji kovotojai savo patriotiškais straipsniais, įdomūs ir jaunieji (Drunga, Nakas, Šoliūnas, Kemežaitė ir kt.) savo intelektualiniais polėkiais ir įmantresnėmis filosofijomis. Jie visi daug kartų, lietuviškai tariant, "prašoka pro šikšnelę", tačiau pareina ir nuo to, kokiuo požiūriu juos imtume vertinti: liberaliniu, konservatiniu ar indeferentiniu. Garsus Chicagos dienraščio kolumnistas Mike Royko teisingai yra pasakęs... "kodėl, jeigu nesutinki su oponento nuomone, būtinai jį turi kolyti ir dergti?" Mano manymu, didžiausia žmogaus, o ypač žurnalisto, dorybė — **kantrybė**: išklausti viską ir ramiai (argumentuotai) oponuoti. Šitos savybės mes labai pasigendame nūdieniam mūsų išeivijos gyvenime. Jeigu jos būtume turėję, gal būtume ir išlikę nesuskaldę ir lengviau, bendromis pajėgomis, trauktume nelengvą lietuviybės išlaikymo tremtyje vežimą. Ilgai nefilosofuojant keletas pavyzdžių:

"Naujienų" rugsėjo 1 d. dienraštyje, straipsnyje "Naujienų Problema" tūlas V. K. liūdnoškai rašo apie "Naujienų" ekonominę ateitį. Problema tikrai rimta ir galėtų atkreipti dėmesį ne tik negausių naujieniškių, bet ir platesnės visuomenės, kuri laiko, kad opozicinis laikraštis, civilizuotoje visuomenėje, yra reikalingas. Bet argi, prašant paramos, būtinai reikia straipsnį užbaigti žodžiais: "... atėjo laikas tiltų statytojams" ir "bendradarbiautojams" (kodėl kabutėse, jeigu jau tokie yra) užimti gynybos

pozicijas, ieškoti vietos savo "pažangioms" idėjoms muziejuje ar sąslavyne..."

Didesnę grupę lietuvių varyti į sąslavyną arba pimesti "pažangiųjų" vardą, kuriuo taip didžiavosi "Naujienos" dar netolimoje praeityje, nėra nei logiška, nei praktiška, nei žurnalistiška.

Skaitome vėl "Drauge" (rugsėjo 10 d. numeryje) J. Šoliūno straipsnį "Fabrike ir Gyvenime" apie kompiuterinę visuomenę. Straipsnis įdomus.

Autorius mums pasisako, kad skaitė prancūzo J. J. Servan - Schreiber knygą "The World Challenge", perskaitęs ir anglų žurnalą "The Economist" rugpiučio mėn. laidą ir Robert'o Widner straipsnį "The Christian Science Monitor" ir "Business Week" žurnalą. Pridėjus dar filosofinius išvedžiojimus dr. J. Griniaus, — jo knygoje "Žmogus be Dievo", — medžiagos užtektų parašyti ne tik tą straipsnelį, bet, sakyčiau, daktarą. O kam gi tokį, gana įdomų, straipsnį užbaigti melo filosofija "custom made" (pritaikytą) "Naujienoms"?

Nors 8-tasis Dievo įsakymas draudžia meluoti, bet, išmokę jau nuo jaunystės, meluojame visi: žmonės, jų organizacijos ir visokios idėjinės ar politinės "platformos", valdžios pareigūnai, net aukščiausieji (I'm not a crook), o ypatin- gai spauda. Tai kas gi čia taip jau naujo ir kam jau čia reikėjo to sumoderninto kompiuterio? Tik sugadino straipsnį, kaip sauja druskos į lietuvišką naminę brogą. Nepykit.

J. Rinkūnas,
New Buffalo

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN TOOLMAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. For all shifts. We offer competitive wages and no lay-offs, complete benefit package and some overtime. Apply call or write to: Mr. Ron Norris C & A TOOL ENGINEERING, INC. 111 S Main St. Churubusco, Indiana 46723 (10 Miles No. of Ft. Wayne) 219-693-2167

An Employee Participation Company (33-39)

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENISKAS

PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniems asmenims ir grupėms) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIU - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriaučeliūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

Atlanto Rajono "Aušros" stovykloje devyni Bostono kandidatai davė skautų įžodį ir gavo teisę nešioti geltonus kaklaraiščius. Pirmoje eilėje iš kairės, Vytas Goštautas, Tadas Dilba, Vincas Snipas, Jonas Bričkus, Tomas Zikas. Antroje eilėje: Petras Kazlas, Andrius Dilba, Tadas Petronis, Arūnas Martinionis ir Arvydas Budreckis. Romo Bričkaus nuotr.

Daytona Beach ir apylinkės lietuvius aplankius (2)

Mudu su Mykolu Jagučiu mėgstama golfą. Žinoma, aš menkas žaidėjas, dažnai "nušaunu" pro šalį, tačiau žaisti golfą Floridoje malonu. Todėl dažnai pasinaudojame labai mielo mūsų prieteliaus Vytauto Abraičio kvietimu ir ankstyvą rytą skubame į Daytonos kaimynystę gana gražų Floridos kampelį Palm Coast pas Stellą ir Vytautą Abraičius. Mat jie gyvena prie pat golfo lauko, gražioje rezidencijoje. Gyvenimu abu patenkinti. Čia daug ramybės, bet taip pat ir aktyvaus gyvenimo. Palmės ir pušys teikia gaivinantį orą. Tad to-

JURGIS JANUŠAITIS

kiuose svetinguose namuose visada smagu pabuvoti. Tuo labiau, kad Abraičiai nenutolę nuo lietuviškosios veiklos, tebegyvena mūsų tautos ir išeivijos rūpesčiais. Vytautas aktyviai dirbo klubo organizavime, jo valdyboje, dažnai kalba minėjimuose, jiems vadovauja, kalbėjo televizijoje apie paverptos Lietuvos problemas. Taigi vispusiškai reikalingas vyras jaunos kolonijos gyvenimui. O paskutiniu laiku jis ėmėsi iniciatyvos ir suorganizavo Lietuvių Tautinės Sąjungos Day-

tonos apylinkių skyrių ir jam vadovauja.

Tad kai susitinkame golfo laukuose nestokojame kalbos ir apie lietuviškąjį gyvenimą. Paskutinį kartą ten būdami sumetėme ir keletą konkretesnių planų ALT S-gos skyriaus veiklai. Manome, kad pavyks realizuoti. Tada pakalbėsime plačiau.

Vytautą vis griebtelėja sveikatos priešai, tačiau jis kaip ažuolas negales įveikia, jomis nesiskundžia. Jo, atrodo, didysis rūpestis vis dar lieka aktyvi, lietuviška veikla. Smagu, kad simpatinga jo gyvenimo palydovė Stella solidarizuoja su Vytautu ir tas, be abejo, džiugina gyvenimo dienas. Gi Palm Coast golfo laukai žada ir gerą sveikatą. O jeigu pavyks susitarti su Chicagos golfo klubo valdyba, tai mes mieliai suorganizuotume ateinančių metų Chicagos golfininkų išvyką į Palm Coast, Floridon. Ir paglobotume. O vieta graži. Sheriton viešbutis ant pat Atlanto kranto. Maudymosi baseinai. Graži aplinka, netoli golfo laukai, netoli ir Daytona Beach. Žodžiu, gal Chicagos golfininkai ir susigundys pasižmonėti mūsų apylinkėje.

O kai baigiame golfą, mudu su Mykolu Jagučiu būname svetingai ponios Stellos priimti, pavašinti ir vis iškylame namų link su dėkingumu šioms mieliems tėvynainiams.

O mano prietelis Mykolas Jagutis ne tik pirmąją golfą, bet su didele atyda gražina savo namų aplinką ir jo prižiūrima augmenija teikia išskirtino grožio visai sodybai.

Kartą grįždami iš Palm Coast sutarėme su Mykolu Jagučiu aplankyti naujus šios kolonijos gyventojus, įsikurusius Ormond Beach, Kalvaičius. Tuo metu artėjo didelė audra ir smarkus lietus, tad ir viešnagė buvo davusi progos nuo audros pasislėpti. Ponai Kalvaičiai čia atsikėlė iš Hot Springs, Ark. Tai žmonės su didele iniciatyva ir gražiais planais. Jie pirmiausia nupirko vienus namus, kiek pagyvenę pardavė. Pirkto antrus, bet ir šie jiems ne prie širdies. Nori dar gražesnių. Tad nutarė ant turimo sklypo Ormond Beach pastatyti tikrai gražią rezidenciją ir statybos planus ir darbus pavedė jaunam, gabiam lietuviui inžinieriui Vyteniui Ramanauskui, kuris Daytona Beach yra suorganizavęs statybos korporacijas ir planuoja statyti Nova Villa projekte apie 120 townhauzų. Be to, jauna Sigitos ir Vytenio Ramanauskų šeima

Po golfo sugrįžus... Vytautas Abraitis su Dirvos bendradarbiu Jurgiu Janušaičiu prie S. ir V. Abraičių namų, Palm Coast, Fla.

turi ir gana kitų įdomių planų. Sigita Ramanauskienė profesoriauja universitete, o liuoslaikiais dirba kaip nekilnojamo turto pardavėja ir mieliai patarnauja lietuviams. Apie Vytenio Ramanausko užmojus pakalbėsime kita proga. Tik tiek galima pasakyti, kad ši jauna šeima Floridoje gana gražiai įsikūrė ir užsitikrina sau gyvenimo gražią ateitį.

Laimingas pensininko dienas leidžia Ona ir Povilas Bložiai. Povilas, buvęs neprikli. Lietuvoje Pašto valdybos atskaitomybės skyriaus viršininkas. Ši vyrą jau tada pažinojau, dirbdamas Pašto valdyboje. Tai ramaus būdo, ekonomistas ir Amerikoje, gyv. New Yorke, užsitikrina sau gražų pragyvenimą. Čia su žmona jaučiasi gerai, nors jų amžius gana gražus. Povilas dar visokių planų bei sumanymų kupinas. Jis dabar kaip tik rūpinasi lietuvių korporacijos Litona vykdomuoju statybų projektu, eidamas išdo sekretoriaus pareigas. Be to, Povilas domisi ir astronomija ir daug skaito šio mokslo knygų. Jie visai nesigaili didžiojo New Yorke ir labai patenkinti Floridos gyvenimu.

Darbo dienos savaitgalį mus aplankė mūsų priete-

liai Vacys ir Birutė Dzenkauskai iš Pompano Beach. Jų čia buvo gyventa ir pirmoji įsikūrimo vieta. Tik vėliau reikalai susiklostė ir jų likimą pakreipė kita linkme. Persikėlė į Lakeland ir ten vadovavo Clark Boiler kompanijai eidamas atsakingas pareigas, o dabar jis paskirtas tos kompanijos prezidentu, nors reziduoja Pompano Beach. Tačiau jų artimiausieji draugai įsikūrė Deltonoje ir Daytona Beach apylinkėse. Tad juk gi nepamirštami lieka jaunų dienų draugai ar buvę bendradarbiai. Todėl ir susitikimai būna malonūs.

(Bus daugiau)

• Floridos šaulių kuopa Aušra lapkričio 14 d. 12 val. ruošia Lietuvos kariuomenės atsikūrimo minėjimą Fort Lauderdale, 5550 N. Federal Hwy. (tarp Commercial ir Atlantic Blvd.), Sweden House. Paskaitą skaitys iš Chicagos atvykęs šaulių Sąjungos pirmininkas K. Milkovaitis. Po minėjimo bus vaišės.

Kuopos vicepirmininkas dr. K. Pautienis, rugsėjo pradžioj buvo nuvykęs į Naujos Anglijos, šaulių rinktinės ruošą kultūrinį savaitgalį ir ten skaitė medicinišką paskaitą.

N. C. MACHINISTS MACHINISTS INSPECTORS

LOCAL INTERVIEWS

Sat & Sun.

September 12 & 13.

NL Shaffer, a major manufacturer of capital equipment in the Petroleum industry, has the following excellent opportunities in its Beaumont, Texas plant.

NC MACHINISTS

A minimum of 4 years experience on numerically controlled VTL's, turning centers and milling centers, and should have 2 years experience on large conventional turret lathes and/or conventional VTL's. Rate \$9.40 to \$10.95 2nd shift.

MACHINISTS

A minimum of 4 years experience on large vertical boring mills and/or turret lathes. Rate \$9.40 to \$10.95 - 2nd shift.

INSPECTORS

A minimum of 5 years experience in inspection of mechanical equipment including layout inspection. Must have good, indepth knowledge of inspection techniques. Must be very familiar with verniers and micrometers as well as other more exotic inspection equipment. Rate \$9.10 to \$10.65.

NL Shaffer is an employee oriented company with excellent benefits and excellent work environment in its new air conditioned machine shop. We are located in Beaumont, Texas in the East Texas "Golden Triangle" and convenient to beaches, lakes and forest areas. In addition to excellent wages and company benefits, relocation benefits are provided plus extensive scheduled overtime.

OUR REPRESENTATIVES MR. BRUCE INFANTI AND MR. H. L. HALL WILL BE INTERVIEWING SATURDAY SEPT. 12 FROM 10:00 A.M. TO 12 NOON AND 1:00 P.M. TO 6 P.M.; AND SUNDAY, SEPT. 13 FROM 10:00 A.M. TO 12 NOON AND 1:00 P.M. TO 6:00 P.M.

HOLIDAY INN SOUTH
8040 PERRY HIGHWAY
ERIE, PA. 16509
814-864-4911

IF OUT OF THE ERIE AREA, PLEASE CALL THIS NUMBER COLLECT.

If you are unable to interview at this time, write or call COLLECT:

NL Shaffer
P. O. Box 4008
Beaumont Texas 77704
(713) 833-3351

An Equal Opportunity Employer M/F

NL Shaffer/
NL Industries, Inc.

TURNER REALTY

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

RITA MATAS
Istaigos
ADMINISTRATORE

PILNATEISE NEKILNOJAMOJO TURTO
IVERTINTOJA.

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing istaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)
LCMLS — Lake County
RMLS — United States.

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių arba jeigu jums reikia namų įvertintojo mokesčių ar kitokiems reikalams, kreipkitės į Ritą Matienę, pilnateisę namų įvertintoją.

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

PASIRUOŠIMAI VLIKO SEIMUI CLEVELANDE

Seimas įvyks š. m. lapkričio 6-7-8 dienomis. Seimo delegatai apsistos "Ramada Inn" viešbuty, 28611 Euclid Ave., Wickliffe, telef. (216) 944-7400.

Lapkričio 6 d. 7:30 val. vakare viešbuty vyks pradiniai Seimo pasikalbėjimai, kuriuose galės dalyvauti ir visuomenė.

Šeštadienį, XI. 7 Clevelando Lietuvių Namuose 9 val. ryto Seimo narių ir svečių registracija ir toliau Seimo programos vykdymas. Po pietų pertraukos bus dr. D. Krivicko paskaita "VLIKo veiklos gairės besikeičiančioje tarptautinės politikos konjunktūroje".

7:30 val. vakare Lietuvių namų viršutinėje salėje VLIK Seimo iškilminga vakarienė ir koncertas. Meninę programą atliks solistė D. Petronienė muz. V. Puškorius ir Čiurlionio ansamblio instrumentalistai O. Mikulskienės vadovaujami Pakvietimus į vakarienę-koncertą vietos svečiai gali užsisaityti iki š. m. lapkričio 4 d. pas šiuos asmenis: Henriką Idzelį telef. 481-5183 ir K. Karalį telef. 229-2419. Seimo delegatai ir svečiai pa-

kvietimus galės įsigyti prie registracijos. Vakarienės – koncerto kaina \$12.50 asmeniui.

Sekmadienį VI. 8, 10 val. ryto DMNP bažnyčioje iškilmingos pamaldos prel. J. Balkūno laikomos. 12 val. tąsa VLIKo posėdžių.

VLIKo valdyba yra išsiuntusi pakvietimus į Seimą šioms VLIKą sudarančioms organizacijoms: 1) Lietuvių Fronto Bičiuliai, 2) Lietuvos Ūkininkų Sąjunga, 3) Lietuvos Ūkininkų Partijos Atstovybė Užsienyje, 4) Mažosios Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis, 5) Lietuvių Rezistencinė Santarvė, 6) Lietuvos Darbo Federacija, 7) Lietuvos Vienybės Sąjūdis, 8) Lietuvių Atgimimo Sąjūdis, 9) Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjunga, 10) Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga, 11) Lietuvių Socialdemokratų Partijos Delegatūra Užsienyje, 12) Lietuvių Tautinis Sąjūdis, 13) Lietuvių Krikščionių Darbininkų Sąjunga, 14) Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga ir 15) Rytų Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis.

VLIKo Seimo rengimo Komitetą Clevelande sudaro

amber studios, inc.

505 East 185 Street;
Euclid, Ohio 44119
Tel. 531-3500

Pas mus rasite didelį pasirinkimą meno išdirbinių (keramikos ir skulptūros), žinomų menininkų paveikslų, foto darbų, meno reikmenų ir gintaro papuošalų. Didelis paveikslų ir foto rėmų pasirinkimas ir jų įrėnavimas, bus atliktas pagal jūsų pageidavimus.

Audimo pamokos su Brone Kasperavičiene nuo rugsėjo 30 d. trečiadieniais vakarais pradedantiems ir pažengusiems. Registracija vyksta dabar.

Studija atidaryta pirmadieniais ir penktadieniais nuo 12-6 val. vak., antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 12-9 val. vak. Šeštadieniais nuo 10-6 val. val. Uždaryta trečiadieniais.

Rimas Laniauskas, prezidentas

šie asmenys: V. Jokūbaitis — pirm. ir nariai A. Mikulskis, A. Kasulaitis, H. Idzelis, K. Karalis, V. Janušis, J. Stempušis ir J. Virbalis.

• Rožė Sankalienė praeitą sekmadienį atšventė savo 85 gimtadienį. Sukaktuvininkė gimė Viduklėje, Raseinių apskrityje. Į Ameriką atvažiavo būdama trylikos metų. Linkime Rožei Sankalienei sveikatos ir gražios gimtadienio šventės.

• Lietuvių dienos įvyks spalio 31 — lapkričio 1 dienomis. Spalio 31 Dievo Motinos auditorijoje koncertuos Toronto vyrų choras AIDAS. Chore dainuoja 44 vyrai, dirigentas Vaclovas Verikaitis.

PATRIA prekybos namuose, 794 East 185th St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų produktų, lietuviškos juodos duonos. Dovanų skyriuje didelis pasirinkimas spalvoto ir balto kristalo. Taip pat rasite gintaro, medžio drožinių, audinių ir kt. Kreipkitės pas H. Kripavičių, tel.: 216-531-6720.

• PERKANT IR PARODUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitempia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

PABALTIEČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Š. Amerikos pabaltiečių klubinės krepšinio pirmenybės vykdo ŠALFAS S-gos Vidurinių vakarų sporto apygarda, 1981 m. lapkričio 7 ir 8 d. d., Chicagoje, Ill.

Varžybos bus prarastos tik vyrų klasėje. Komandų skaičius — nedaugiau kaip 8, iš kurių lietuviams rezervuojama nemažiau kaip 4 komandos, latviams 3 ir estams — 1.

Lietuvių komandos bus atrinktos iš norinčiųjų dalyvauti atsižvelgiant į komandų pajėgumą ir regioninį atstovavimą.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

WANTED 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS N. C. OPERATORS Must be able to set up work from blue prints & close tolerance prefer Moriseki background. Top wages and excellent benefits. For experienced men. OMEGA ENGINEERING & INSTRUMENTS CO., INC. P. O. Box 41085 Houston, Texas 77041 Phone (713) 937-1007 (39-41)

We are buzzy Case Manufacturing Co. looking for a mature woman who can use her hands skillfully. Work is clean, benefits are decent. If necessary we will train. Call: Mr. Mosse 621-8447.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Superior Savings
ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5 1/4% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

BALFO VAJUS

Clevelando Balfo 145 skyrius pradėjo metinę Balfo aukų vają, š. m. spalio 1 d. parėmimui į vargą patekusių ir išblaškytų po visą pasaulį sesių ir brolių lietuvių.

Pirmosios Clevelando Balfo vajuos kregždės atsiliepusios į nelaimingųjų lietuvių pagalbos šauksmą:

A. ir dr. I. Jasys 200 dol., R. Kubiliūnaitė ir K. Newton 102 dol., J. Krištolaitis 61 dol., M. ir V. Valys 50 dol. D. ir V. Miselis, E. ir A. Mackevičius po 30 dol. E. ir K. Mažonas, Sr., D. ir G. Iešmantas po 25 dol. A., I. ir V. Puškorius, dr. V. ir A. Karoblis po 22 dol. V. Dautas, V. Degutis po 16 dol. A. Sušinskas, V. O. Rociūnas, G. Jušėnas po 15 dol. S. ir ir S. Laniauskas 12 dol. J. ir S. Butrimas, kun. J. Bacevičius, A. Mikoliūnienė, R. Vodopalas, V. Palūnas po 11 dol. V. ir G. Bučmys, A. Gražulienė, H. Macijauskas, E. ir A. Lūža, O. ir M. Naumanas po 10 dol. V. Bartuška 6 dol. V. Rutkauskas, B. Gedvilienė ir Iz. Jonaitienė po 5 dol.

Aukais galima įteikti Balfo skyriaus valdybos nariams, po lietuviškų pamaldų. Budės: D. M. N. P. parapijos salėje, Juozas Čyvas, šv. Jurgio parapijos salėje, Beatričė Natkevičiūtė ir Antanas Styra arba prisiunčiant skyriaus išdėninkui Vytautui Jokūbaitiui, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117. Aukos yra atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

POKALBIS APIE JAUNIMO STOVYKLAS

Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės šių darbo metų pirmoji vakaronė skiriama jaunimo svarstyboms apie jų vasaros stovyklas. Svarstybas

praves Mirga Bankaitytė, kuri jau kelias vasaras iš eilės yra praleidusi stovyklose, gelbėdama jų ūkio darbuose, o praėjusiąją ir būdama administracijos narė bei vakarinių programų vadovė.

Vakaronė įvyks DMNP parapijos mažojoje salėje spalio 22 d., ketvirtadienį, 7:30 val. vak. Visi mielai laukiami.

NAUJA AKADEMIKŲ VADOVYBĖ

Š. m. rugsėjo 27 d. įvyko Clevelando Akademikų Skautų Sąjungos ir Korp! Vytis iškilminga sueiga, kurioje buvo išrinkta nauja valdyba. ASS valdybos pirmininkei Jūratei Petraitytei-Šepikienei išsikėlus iš Clevelando, jos vietą užėmė filisteris Algis Rukšėnas. ASD pirmininke išrinkta t. n. Diana Petrauskaitė, pirmininkės pavaduotoja t. n. Rasa Petraitytė, išdėninkė Loreta Čipkutė, narė Audra Nasvytytė. Korporacijos Vytis pirmininku Linas Jokūbaitis ir pavaduotoju Edas Kižys.

Po sueigos ir skanių vaišių P. J. Dunduras parodė įdomias skaidres iš savo kelionės. Skautai akademikai jam labai dėkingi. Naujai valdybai linkime dirbti su pilna energija ir entuziazmu. (rp)

• **Pensininkų suėjimas** bus trečiadienį, spalio 7, 3 val. p. p. Dievo Motinos parapijos svetainėje. Dr. Henrikas Brazaitis kalbės apie aukštą kraujo spaudimą. Visi pensininkai kviečiami dalyvauti.

• **Adv. Algis ir Dalia Širvaičiai** rugsėjo 27 d. susilaukė pirmagimės dukrelės Valerija-Katarina. Naujagimė džiaugiasi močiutės D. Širvaitienės ir G. Benienės.

• **Dvasinė kelionė** Dievo Motinos parapijos svetainėje įvyks spalio 14, 7 val. 30 min. vak. Bus rodomas filmas "Magnificat".

• **Šv. Jurgio šventovėje** vandalai rugsėjo 27, prapiovė šiaurinėje sienoje lango metalinį tinklą ir, įmetę

pro langą kelias plytas, apgadino šventovės lubas.

• **Mero George Voinovich** devynerių metų dukrelės Molly atminimui Izraelyje Galilėjos aukštumoje bus įkurtas parkas. Molly Voinovich buvo užmušta automobilio 1979 spalio 8, kai ji po pietų pertraukos ėjo atgal į mokyklą per Lake Shore bulvarą.

• **Neringos tunto tėvų komitetas**, iš rengto vasarą palydint baliaus pelno, Dirvai paremti įteikė 30 dol. Ačiū už auką.

• **LB Clevelando apylinkės** dabartinę valdybą su-

PROF. JUOZO ŽILEVIČIAUS 90 M. AMŽIAUS SUKAKTIES MINĖJIMAS

AKADEMIJA-KONCERTAS

įvyks š. m. spalio mėn. 18 d., sekmadienį, 4 val. p. p.

DIEVO MOTINOS NUOLATINĖS PAGALBOS PARAPIJOS SALĖJE.

Meninėje dalyje ČIURLIONIO ansamblis išpildys prof. ŽILEVIČIAUS kūrinius.

Bilietų kainos \$5.00, \$4.00, jaunimui ir studentams \$2.00.

Bilietus galima įsigyti pas R. Butkų, tel. 732-8250, R. Tatarūnienę tel. 531-5924 ir prie įėjimo. Taip pat abiejose lietuvių parapijose po lietuviškų mišių sekmadieniais, spalio 11 ir 18 dienomis.

Clevelando ir apylinkės lietuviai esate maloniai kviečiami dalyvauti.

ČIURLIONIO ANSAMBLIS

Naujoji Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos Clevelando valdyba. Sėdi iš kairės: pirm. K. Vencius, išd. J. Vencienė, kuopos kapelionas kun. J. Bacevičius, vicepirm. A. Pautienis, J. Navickas. Stovi: J. Velykis, K. Bruožis, J. Merkys ir A. Balas.

J. Carlos nuotr.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Garbės pirmininkui

A. + A.

STASIUI BARZDUKUI

mirus, dukrai AUŠRAI BABICKIENEI, sūnums ARVYDUI ir GYČIUI, jų SEIMOMS ir visiems GIMINĖMS bei artimiesiems reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

Nora ir Vytautas Braziuliai

KORP! NEO-LITHUANIA MALONIAI KVIEČIA VISUS DALYVAUTI

Korp! Neo-Lithuania šventėje - baliuje

šeštadienį, spalio 10 dieną, 7:30 val. vakare, CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE.

Meninę programą atliks pianistas Antanas Smetona, šokiams gros Neolituany orkestras iš Chicagos, vadovaujamas Algio Modesto.

Šilta vakariene su gėrimais asmeniui 15 dolerių. Bilietus ir stalus iš anksto galima užsisakyti pas šiuos asmenis: Eugeniją Maslauskienę — 692-1921, Birutę Smetonienę — 371-4675, Vytautą Staškų — 467-2756.

daro: pirm. J. Malskis, I. Bublėnė, V. Bacevičius, Z. Kripavičiūtė, N. Lenkauskaitė, V. Skirpstas, V. Bilūnas, V. Mariūnas, A. Miškinienė ir V. Akelaitis. Aldona Miškinienė buvo pakviesta į valdybą kultūros reikalams, o V. Akelaitis sekretoriaus pareigoms.

• **Grandinė** praeitą sekmadienį pasirodė Oktoberfest šventėje Geuga ežero parke. Spalio 15 South High mokyklos auditorijoje, 7415 Broadway, bus metinis liudies šokių ir muzikos festivalis, kuriame pasirodys dvidešimt Clevelando tautinių grupių. Liudas Sagys yra šio festivalio programos direktorius. Metinis Grandinės koncertas bus 1982 m. gegužės 2 dieną.

• **Kun. Jonas Kidykas, S.** J. Vatikano radijo lietuviškoms laidoms paruošė ir įkalbėjo dvyliką paskaitėlių apie alkoholizmo žalą.

House for sale off Neff Rd. 8 rooms full basement, 2 1/2 car garage, very large yard. Call: 946-4357 for more details. (39-40)

HOUSE FOR SALE

HILLER AVE. off 185th. Neat, clean 3 bedroom Brick Colonial with formal dining, panelled recreation room, detached garage, lovely yard. Owner has bought, make offer. \$48,900 G. Mishaga 381-9372. McLEAN REALTY, INC. 382-3400

(35-39)

DIRVA

"LAISVĖS" RADIO LIETUVIŠKOJI TARNYBA

ieško REDAKTORIAUS-
VERTEJO darbui Miunchene,
V. Vokietijoje.

Reikalavimai: labai geras lietuvių kalbos mokėjimas raštu ir žodžiu; sugebėjimas versti iš anglų ir kitų kalbų, ypač rusų; žurnalistinio darbo patirtis.

Atlyginimas: nuo 3.115 iki 3.580 yok. markių mėnesiui, pagal kvalifikaciją. Be to metinis priedas — vieno mėnesio alga ir nemokamas butas.

Pareiškimus siųsti: Di-

rector, Personnel Department, Radio Free Europe-Radijo Liberty, Inc., Oettingenstr. 67, 8000 Muenchen, W. Germany.

• **Dr. Antanui Kalvaičiui**, visuomenininkui ir diplomatai, gyv. Chicagoje, sulaukusiam 86 m. amž., ALT Sandaros 77 kuopa š. m. gruodžio 5 d. 7 v. v. Dariaus Girėno legijono salėje rengia išskilmingą pagerbimo vakarienę.

Antanas Kalvaitis gimė 1895 m. liepos mėn. 3 d. Rietave, Telšių apskr. 1907 m. išvyko į Italiją, kur San

Rugpjūčio 15-23 d. įvykusioje Atlanto Rajono Skautų-čių "Aušros" stovykloje sesės renkasi pokalbiui. Pirmoje eilėje iš kairės: Jolanta Abromavičiūtė — Worcester, Laima Domantaitė — Worcester, Nina Jankauskaitė — New York. Antroje eilėje iš kairės — Kristina Lukaitė — Washington, Rūta Aidytė — Washington, Rasa Čepaitė — Bostonas, Daiva Česonytė — Washington, Adria Nemickaitė — New York, Ingrida Orentaitė — Washington ir Diana Orentaitė — Washington.

Romo Bričkaus nuotr.

PABALTIEČIŲ TINKLINIO PIRMENYBĖS

Š. Amerikos pabaltiečių klubinės tinklinio pirmenybės įvyks š. m. lapkričio 28-29 d. d., Chicagoje, Ill. Vykdo — ŠALFAS S-gos Vidurinių vakarų sporto apygarda.

Varžybos bus vykdomos vyrų, moterų, jaunių ir mergaičių klasėse.

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių, latvių ir estų klubams, komandų skaičius neapribotas.

Preliminarinė registracija atliekama iki š. m. lapkričio 1 d., šiuo adresu: **Mr. Zigmaz Žiupsnys, 7118 So. Mozart St., Chicago, Illinois 60629. Tel. (312) 776-6412.**

Po preliminarinės registracijos bus nustatytas galutinis turnyro formatas ir tolimesnės instrukcijos pranešta visiems suinteresuotiems klubams.

1980 m. pirmenybes pradė Toronto Estų SK Kalev, 1980 m. lapkr. 29 d., Scarborough, Ont. Šiose varžybose Chicagos LSK Neris išėjo laimėtojais moterų, mergaičių ir jaunių klasėse, tuo tarpu kai Toronto Latvių SK tapo nugalėtojais vyrų klasėje.

ganizuoti ne vien tik su tikslu visiems kartu gamtoje smagiai praleisti dieną, bet taip pat, surinkti lėšų apylinkei, kurios išdas šiuo metu yra apytuštis.

Lietuvių Bendruomenė yra kaip ta geroji tetulė, visi prašo jos pinigų, tik mažai kas rūpinasi, iš kur ji juos gauna. Kultūriniai renginiai, ypač Hot Springs, retai kada atneša pelną; dažniausia — nuostolius.

Pasigirdo per garšiakalbius linksma plokštelių muzika, tvarkoma Tautvydo Jankaus, o gegužinės dalyviai stojo eilėn prie stalo pasiimti užkandžiams maisto, kurį paruošė darbščiosios Hot Springs apylinkės šeimininkės.

Tą patį vakarą LB Hot Springs apylinkės valdybos nariai ir svečiai susirinko į vaišingus St. ir Al. Ingaunių namus pasikalbėti su Ing. Bublione apie Lietuvių B-nės veiklą ir ateities darbus.

LB Hot Springs apylinkei šešti metai vadovauja Stepas Ingaunis, kuris su savo malonia žmona Aldona, neuilstamai rūpinasi mūsų apylinkės kultūriniais reikalais. Jų pastangomis ir rūpesčiu mūsų nedidelę lietuvių koloniją aplankė daug žinomų visuomenininkų bei menininkų, kurie pajvairindavo mūsų kasdieninį gyvenimą.

LB Hot Springs apylinkės valdyba dėkinga kun. Petruui Patlabai, kuris niekada neatsisako ir leidžia naudotis savo gražia sodyba paren-gimams. (JŽ)

Brangiai MOTINAI

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

mirus, dukrai, Korp! Neo-Lithuania filisterei GRAŽINAI ir vyrui VYTAUTUI ŽUKAUSKAMS bei kitiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania
Chicagoje

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Garbės

pirmininkui

STASIUI BARZDUKUI

mirus, nuoširdžią ir gilią užuojautą reiškiamo visai Jo šeimai ir artimiesiems

JAV LB Taryba

P A D Ė K A

A. + A.

Gen. št. maj. HENRIKAS KAZAKAITIS

mirė 1981 m. rugsėjo mėn. 4 d., palaidotas rugsėjo mėn. 7, WATERBURIO Lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame gerb. klebonui kun. J. Vilčiauskui už sukalbėtą rožančių laidojimo koplyčioje, atnašautas Šv. Mišias Šv. Juozapo bažnyčioje ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame muzikui J. Beinoriui už lietuviškų giesmių muziką ir A. Mėlninkui už atitinkamų giesmių giedojimą.

Mūsų ypatingas ačiū skiriamas visiems užprašiusiems Šv. Mišias, gausiai aukojusiems Tautos Fondui, pareiškusiems užuojautą žodžiais, atsisveikinusiems su velioniu koplyčioje ir bažnyčioje bei palydėjusiems į paskutinę poilsio vietą.

Nuoširdžiausiai dėkojame Waterburio ramovėnams už karsto pridengimą vėliava, karsto nešimą, garbės sargyboje dalyvavusiems ir p. Adolfui Čampe už pasakytus jautrius atsisveikinimo žodžius.

Visų pareikšti jautrūs paguodos žodžiai palengvino mums pergyventi taip sunkias liūdesio valandas.

ŽMONA MARIJA,
DUKROS RŪTA IR LAIMA
SU ŠEIMA

Reme ir Florencijoje mokėsi muzikos. Aukštąjį mokslą ėjo Fribourge ir Barcelonoje. Ekonomiką studijavo Komercijos institute Barcelonoje ir teisę de Paul universitete Chicagoje (JAV). Grįžęs į Lietuvą dirbo Kauno miesto savivaldybėje vyr. buhalteriu. Paskui perėjo diplomatinėn tarnybą. 1926-28 m. konsulas Karaliaučiuje. 1928-36 m. konsulas Chicagoje (JAV). Čia 1932-33 m. organizavo Dariaus-Girėno skridimą į Lietuvą. 1936-1938 m. dirbo Užsienių reikalų ministerijoje (centre). 1939-40 m. generalinis konsulas Klaipėdoje. Čia jis suvaidino išskirtiną vaidmenį atstovaudamas Lietuvos valstybinius reikalus prieš to meto Vokietijos vyriausybę. 1944 m. pasitraukė į Australiją. Po Vokietijos kapituliacijos persikėlė į Miuncheną. 1945-49 m. buvo Miuncheno LB apygardos pirmininkas. Be to buvo ryšininku prie IRO Vokietijoje. Ypač daug rūpinosi tremtinių reikalais. 1949 m. atvyko į Ameriką ir apsigyveno Chicagoje.

• **Jonas Kasmauskas-Kas**, senas tautininkų veikėjas ir Balfio rėmėjas, neseniai sulaukęs 98 metų amžiaus, gyvendamas Floridoje, neužmiršta Dirvos ir atsiuntė auka 25 dol.

Dėkojame už auką ir linkime jam stiprios sveikatos.

• **P. Žičkus**, mūsų bendradarbis Bostone šiuo metu yra ligoninėje. Linkime greit pasveikti ir vėl rašyti mums iš Bostono padangės.

KORP! "RAMOVĖS" NARIAMS

Pakartotinai pranešama, leidinys, Korp! "Ramovė", 50-čiui (1932-1982) paminėti, yra paruoštas spausdinimui (130 psl., 60 foto). Didesnė dalis ramovėnų atsiliepė, atsiųsdami atsiminimų, foto ir kt. informacijų. Tačiau dalis ramovėnų ne-

HOT SPRINGS

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Tautos šventės minėjimą, suruoštą Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybos, pradėjome rugsėjo 6 dieną per Lietuvių Bendruomenės radijo valandėlę "Laisvės Varpai". Paskaitą-montažą paruošė Juozas Stempužis, Clevelando lietuvių radijo valandėlės vedėjas. Paskaita buvo įdomiai ir turiningai paruošta.

Rugsėjo 8 dieną rinkomės į kun. Petro Patlabos sodybą — "Šiluva" šv. Mišioms už kenčiančią Lietuvą ir žuvusius bei kalinamus kovotojus už tikėjimą ir jos laisvę.

Šventėme trigubą šventę: šv. Marijos gimimo, Tautos šventę ir Lietuvių Bendruomenės mėnesį. Šia proga kun. Petras Patlaba pasakė įdomų ir jautrų pamokslą primindamas šios garbingos dienos reikšmę Lietuvos valstybei ir tautai.

Tautos šventės minėjimą atidarė LB Hot Springs apyl. valdybos pirm. Stepas Ingaunis, sveikindamas gausiai minėjamą susirinkusius ir pakvietė viešnią iš Clevelando, Ingrida Bublione, LB Kultūros tarybos pirmininkę, paskaitai. Paskaitininkės maloni asmenybė ir tai dienai skaityta paskaita visus gerai nuteikė, o paskaitininkei klausytojai nepagailėjo plojimo. Po paskaitos sugiedojo Lietuvos himną.

Po minėjimo prasidėjo gegužinė, kuri pradėta or-

atsiliepė, nes daugelio jų neturime adresų.

Kviečiame ir likusius ramovėnus atsiliiepti, prisidėti prie leidinio, bei suteikti žinių apie ramovėnus ČIA ir TEN...

Atsakymus siųsti: Lietuvos gen. konsului New Yorke, A. Simučiai (ramovėnui) arba J. Karka, 54 Burrows Ave., Islington, Ont. M9B 4W7, Canada.